

З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ!

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

**«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 569
інформаційно-аналітичне дослідження стану паливно-
енергетичного комплексу України**

**ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО
КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ-ЛИПЕНЬ 2019 РОКУ**

**Т О Р – 5 ПУБЛІКАЦІЙ (13-23 СЕРПНЯ 2019)
ВИДАННЯ НТСЕУ
«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО»**

- ♦ **Стратегічні проблеми стану і розвитку енергетики України**
- ♦ **Новий етап реформування ринку електроенергії**
- ♦ **Очікувані надії і зміни у тарифній політиці**
- ♦ **Синхронізація з Європейською енергетичною системою: різні погляди на проблему**
- ♦ **Додаткові цікаві новини і цифри**

КИЇВ -2019

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ-ЛИПЕНЬ 2019 РОКУ

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

За січень-липень 2019 року, за оперативними даними, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, у цілому склав 91421,8 млн кВтг, що на 668,9 млн кВтг, або на 0,7% менше, ніж за 7 місяців 2018 року. При цьому, тепловими електростанціями генеруючих компаній вироблено 26956,8 млн кВтг, що на 934,2 млн кВтг, або на 3,3% менше, ніж за 7 місяців 2018 р. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 6649,2 млн кВтг, що на 44,1 млн кВтг, або на 0,7% менше, ніж за відповідний період 2018 року. Атомними електростанціями вироблено 48720,3 млн кВтг, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року більше на 2093,3 млн кВтг, або на 4,5%. Гідроелектростанціями та гідроакумулюючими електростанціями за 7 місяців 2019 року вироблено 5216,8 млн кВтг, що на 3383,7 млн кВтг, або на 39,3% менше, ніж за 7 місяців 2018 р.

Виробіток ТЕС та ТЕЦ за 7 місяців 2019 року від загального по ОЕС склав 36,8%, виробіток електроенергії АЕС склав 53,3%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 5,7%. За 7 місяців 2018 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 37,6%, 50,6% і 9,3%.

Виробництво електроенергії блок-станціями за 7 місяців 2019 року склало 961,0 млн кВтг, що на 125,7 млн кВтг, або на 15,0% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 7 місяців 2019 року склало 2917,7 кВтг, що на 1474,1 млн кВтг, або на 102,1% більше, ніж за відповідний період 2018 року.

За 7 місяців 2019 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Міненерговугілля відпущено 13337,9 тис. Гкал, що на 869,9 тис. Гкал або на 6,1% менше минулорічного показника за 7 місяців.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	7 місяців 2018 р.		7 місяців 2019 р.		+/- до 2018 р.	
	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	%
Виробіток електроенергії – всього	92090,7	100,0	91421,8	100,0	-668,9	-0,7
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	34584,3	37,6	33606,0	36,8	-978,3	-2,8
ТЕС ГК - всього	27891,0	30,3	26956,8	29,5	-934,2	-3,3
ТЕЦ та когенераційні установки	6693,3	7,3	6649,2	7,3	-44,1	-0,7
ГЕС та ГАЕС, з них:	8600,5	9,3	5216,8	5,7	-3383,7	-39,3
ГЕС	7710,9	8,4	4395,7	4,8	-3315,2	-43,0
ГАЕС	889,6	1,0	821,1	0,9	-68,5	-7,7
АЕС. всього	46627,0	50,6	48720,3	53,3	2093,3	4,5
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, біомаса)	1443,6	1,6	2917,7	3,2	1474,1	102,1
Блок-станціями та інш. джерелами	835,3	0,9	961,0	1,1	125,7	15,0

На початок 2019 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 1474,7 тис. тонн, мазуту – 40,9 тис. тонн (на початок 2018 року відповідно 2061,5 тис. тонн та 133,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-липня 2019 року склав 14634,2 тис. тонн, що на 171,8 тис. тонн менше, ніж за 7 місяців 2018 року. Від підприємств вугільної галузі України – 11463,2 тис. тонн, що на 514,0 тис. тонн більше, ніж за 7 місяців 2018 року. Витрати вугілля склали 14894,0 тис. тонн. Запас вугілля станом на 01.08.2019 р. – 1214,9 тис. тонн.

Запаси вугілля на 01.08.2019 р. на складах підвідомчих Міненерговугілля підприємств становили 1214,9 тис.тонн, що на 434,9 тис.тонн менше, ніж у 2018 році (1649,8 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів 5080 тис.тонн.

Топкового мазуту за 7 місяців 2019 р. спожито 22,1 тис. тонн, що на 89,9 тис. тонн менше, ніж за відповідний період 2018 року. Запас мазуту на 01.08.2019 р. на підвідомчих Міненерговугілля підприємствах склав 34,05 тис. тонн.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 7 місяців 2019 р. становило 2483,2 млн куб.м, що на 106,2 млн куб. м менше, ніж за цей період 2018 р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили 88,5 млн куб.м, що на 20,2 куб. м менше, ніж за 7 місяців 2018 р.

Станом на 01.08.2019 в українських підземних сховищах газу знаходилось 15,8 млрд куб. м природного газу, що на на 3,0 млрд куб. м або на 23,4% більше запасу газу порівняно з 01.08.2018 р. Відбір газу за 2019 рік склав 5,18 млрд куб. м.

За 7 місяців 2019 року спостерігається зменшення електроспоживання (брutto), яке склало 88168,6 млн кВтг, що на 319,9 млн кВтг, або на 0,4% менше, ніж за 7 місяців 2018 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням склало 70931,7 млн кВтг, що на 4,9 млн кВтг більше аналогічного показника 2018 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 7 місяців 2019 р.
(без урахування АР Крим та м. Севастополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2019 р. млн кВтг	+ / - до 2018 р. млн кВтг	+ / - до 2018 р. %	Питома вага, % 2018 р.	Питома вага, % 2019 р.
Споживання ел.ен. (брutto)	88168,6	-315,9	-0,4		
Споживання ел.ен. (нетто)	70931,7	4,9	0,0	100	100
у тому числі:					
1.Промисловість	29948,0	-282,0	-0,9	42,6	42,2
у тому числі:					
Паливна	1995,7	-67,3	-3,3	2,9	2,8
Металургійна	17153,0	-153,3	-0,9	24,4	24,2
Хімічна та нафтохімічна	1987,0	150,5	8,2	2,6	2,8
Машинобудівна	2210,5	-189,4	-7,9	3,4	3,1
Будів.матеріалів	1260,7	-14,5	-1,1	1,8	1,8
Харчова та переробна	2560,5	47,1	1,9	3,5	3,6
Інша	2780,7	-55,2	-1,9	4,0	3,9
2.Сільгоспспоживачі	2149,8	-50,1	-2,3	3,1	3,0
3.Транспорт	3915,0	-136,2	-3,4	5,7	5,5
4.Будівництво	585,2	21,4	3,8	0,8	0,8
5.Ком.-побутові споживачі	8975,1	-32,5	-0,4	12,7	12,7
6.Інші непромисл. споживачі	4386,4	422,4	10,7	5,6	6,2
7.Населення	20972,2	61,9	0,3	29,5	29,6

Збільшення електроспоживання (нетто) відбулося, переважно, за рахунок збільшення обсягу споживання електричної енергії хімічною та нафтохімічною промисловістю (на 8,2%), будівництвом (на 3,8%) та іншими непромисловими споживачами (на 10,7%) та населенням (на 0,3%).

Видобуток вугілля. За 7 місяців 2019 року вугледобувними підприємствами України видобуто **17,8 млн тонн** вугілля, що на 1271,7 тис. тонн (або на 6,6%) менше порівняно із січнем-липнем 2018 р. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав **14,5 млн тонн**, він зменшився на 340,0 тис. тонн (або на 6,1%), коксівного – склав **3,29 млн тонн**, що менше на 330,6 тис. тонн (або на 9,1%).

Упродовж січня-липня 2019 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Міненерговугілля України, видобуто **2,1 млн тис. тонн**, що на 340,0 тис. тонн (або на 13,8%) менше, ніж за цей період 2018 року. Видобуток енергетичного вугілля зменшився на 564,1 тис. тонн (або на 25,6%) порівняно з відповідним періодом 2018 року і коксівного збільшився на 224,1 тис. тонн (або на 85,0%), а видобуток відповідно склав **1,64 та 0,49 млн тонн**.

Видобуток нафти та газу. З початку 2019 року в Україні видобуто **1,238 млн тонн** нафти з газовим конденсатом і **12,2 млрд куб. м.** газу. У минулому році, відповідно, ці показники становили – 0,998 млн тонн нафти з газовим конденсатом та 12,0 млрд куб. м газу. Підприємства НАК "Нафтогаз України" видобули за січень-липень 2019 року **1,155 млн тонн** нафти з конденсатом (у 2018 році – 1,245 млн тонн) і **9,6 млрд куб. м** газу (у 2018 р. – 9,4 млрд куб. м).

Інші підприємства за 7 місяців 2019 року видобули **0,082 тис. т** нафти з газовим конденсатом (у 2018 році 0,065 тис. т) і **2,7 млрд куб. м** газу (у 2018 році – 2,5 млрд куб. м).

Поставка та переробка нафти. У січні-липні 2019 р. на Дрогобицький нафтопереробний завод (НПЗ) та Шебелинський газопереробний завод (ГПЗ) поставлено **524,2 тис. тонн нафтової сировини** українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні-липні 2019 р. склав **292,0 тис. тонн**, що на 7,0% більше обсягу переробки за 7 місяців 2018 р.

У січні-липні 2019 р. не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства. Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-липні 2019 р. було завантажено на 50,1% (у 2018 році на 46,2%).

Транспортування нафти. У січні-липні 2019 р. обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів зменшився порівняно з 2018 р. на 886,0 тис. тонн (або на 10,0%) і склав **7927,0 тис. тонн**. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) про-транспортовано **6633,0 тис. тонн**, що на 12,9% (або на 979,5 тис. т) менше порівняно із аналогічним показником 2018 р., а для потреб України – **1294,0 тис. тонн**, що на 7,6% (або на 93,0 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом 2018 р.

За січень-червень 2019 року транзитні обсяги перекачки у загальному обсязі складають **84,0%**, а на нафтопереробні підприємства України – **16,0%**.

АНАЛІЗ СПЛАТИ ЗА СПОЖИТУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ ЗА СІЧЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ 2019 РОКУ

**Скорочена довідка про надходження коштів від енергопостачальних компаній
за відпущену ОРЕ електричну енергію за 6 місяці 2019 року**

Найменування дебіторів	Товарний відпуск ел.енергії в ринок		Загальна оплата за розрахунковий період	
	тис.кВт.г	З урахуванням ПДВ	грн.	%
грн.				
Учасники Енергоринку:				
Вінницькобленерго	250 443	454 401 459	576 045 823	126,8%
Тернопількобленерго	134 111	266 478 107	298 745 739	112,1%
Хмельницькобленерго	195 992	357 268 193	304 029 169	85,1%
Чернівціобленерго	134 303	245 774 913	316 116 739	128,6%
Дніпровські електромережі	523 589	896 221 793	1 291 822 449	144,1%
Запоріжжякобленерго	399 653	706 418 015	977 672 169	138,4%
Кіровоградкобленерго	144 445	259 729 817	342 237 608	131,8%
Донецькі електромережі	314 250	621 910 583	1 090 415 311	175,3%
Луганське енергетичне об'єднання	141 462	274 371 204	306 946 162	111,9%
ВИСОКОВОЛЬТНІ МЕРЕЖІ ДТЕК ТОВ	27 880	42 137 078	234 782 807	557,2%
Київські електромережі	243 783	342 392 170	761 176 641	222,3%
Київкобленерго	542 079	903 781 539	1 244 843 377	137,7%
Чернігівкобленерго	120 931	236 587 301	254 147 223	107,4%
Черкасикобленерго	242 087	452 643 078	673 909 486	148,9%
Житомиркобленерго	174 563	338 062 758	328 739 039	97,2%
Волинькобленерго	102 157	191 182 965	241 637 522	126,4%
Закарпаттякобленерго	121 875	206 344 936	289 686 800	140,4%
Прикарпаттякобленерго	152 341	268 964 461	266 562 933	99,1%
Львівкобленерго	290 564	562 859 230	656 317 562	116,6%
Рівнекобленерго	157 533	290 622 068	369 680 240	127,2%
Миколаївкобленерго	194 521	346 369 328	532 623 823	153,8%
Одесакобленерго	411 959	732 541 434	1 146 108 198	156,5%
Херсонкобленерго	155 934	277 862 359	385 328 645	138,7%
Полтавакобленерго	222 963	416 909 605	411 979 801	98,8%
Сумикобленерго	108 757	207 549 047	223 658 405	107,8%
Харківкобленерго	448 306	872 681 229	1 296 834 541	148,6%
Атомсервіс	4 211	6 078 009	9 749 254	160,4%
Регіональні електричні мережі	108 371	214 652 115	12 954 093	6,0%
Укрзалізниця	195 588	367 249 817	379 747 156	103,4%
ПЭС-Енергоуголь	32 062	70 182 846	32 723 471	46,6%
Центральна Енергетична компанія	36 031	71 011 681	72 755 100	102,5%
МЕМ КП	1 449	2 901 733	2 591 701	89,3%
Гарант Енерго М (Енергія Новий розділ)	18 797	36 557 338	291 316	0,8%
Гарант Енерго М (Енергія Новояворівськ)	19 236	38 485 024	946 776	2,5%
Всього по ОСР (оператори системи розподілу)	6 372 227	11 579 183 233	15 333 807 078	132,4%
Енера Вінниця	859 292	594 177 992	521 217 215	87,7%
Тернопільелектропостач	479 109	303 578 697	276 529 459	91,1%
Хмельницькенергозбут	688 849	494 913 922	450 075 525	90,9%
Чернівецька обл. енергопос-на. ком-ія	519 254	388 233 399	352 109 228	90,7%
Дніпровські енергетичні послуги	2 481 283	2 167 046 416	2 084 214 726	96,2%
Запоріжжяелектропостачання	1 234 778	1 162 417 940	984 540 602	84,7%
Кіровоградська обл. енергопос-на. ком-ія	600 058	307 232 568	264 088 145	86,0%
Донецькі енергетичні послуги	1 027 083	634 026 785	587 473 576	92,7%
Енера Схід	339 111	88 287 458	89 588 390	101,5%
Київські енергетичні послуги	2 411 785	3 116 396 833	2 691 635 566	86,4%
Київська обл. енергопос-на. ком-ія	1 938 349	1 792 891 622	1 618 006 882	90,2%

Енера Чернігів	536 737	363 609 416	363 841 096	100,1%
Черкасиенергозбут	699 862	522 869 368	463 258 907	88,6%
Житомирська обл. енергопос-на. ком-ія	667 031	449 237 151	393 118 055	87,5%
Волиньелектрозбут	558 721	431 286 518	411 689 737	95,5%
Закарпаттяенергозбут	789 362	489 569 731	479 510 124	97,9%
Прикарпатенерготрейд	677 320	433 557 159	392 916 981	90,6%
Львівенергозбут	1 386 810	1 267 605 139	1 178 644 334	93,0%
Рівненська обл. енергопос-на. ком-ія	643 139	488 608 756	443 121 856	90,7%
Миколаївська електропостачальна к-ія	748 850	529 213 054	460 801 727	87,1%
Одеська обласна енергопостач к-ія	2 090 380	1 780 037 211	1 613 053 210	90,6%
Херсонська обл. енергопос-на. ком-ія	874 901	838 016 690	672 962 438	80,3%
Полтаваенергозбут	805 004	701 316 979	677 515 477	96,6%
Енера Суми	550 292	367 783 722	352 811 758	95,9%
Харківенергозбут	1 687 027	1 626 286 264	1 416 555 198	87,1%
Всього по ПУП (постачальники Універсальної послуги)	25 294 388	21 338 200 791	19 239 280 209	90,2%
Укрінтеренерго ПОН (постачальник «останньої надії»)	947 728	1 840 468 013	1 182 286 915	64,2%
Всього ОСР, ПУП, ПОН	32 614 342	34 757 852 038	35 755 374 201	102,9%
Укрінтеренерго (транзит Буршт)	12 704	24 671 871	24 414 219	99,0%
Павлоградвугілля	2 431 689	4 627 816 703	4 279 835 832	92,5%
Донбасенерго	11 924	14 886 827	14 845 806	99,7%
Укрінтеренерго (експорт)	11 455	20 159 327	13 659 191	67,8%
ДТЕК Трейдінг	545 876	1 048 220 540	1 041 282 924	99,3%
Некст Ойл Трейд ПП	1 670	1 791 228	4 396 923	245,5%
ЕРУ ТРЕЙДІНГ ТОВ	32 878	42 432 542	27 780 000	65,5%
ТЕК ТОВ	0	0	0	-
Електротрейдінг груп (ЕТГ ТОВ)	10 520	21 521 892	21 205 603	98,5%
Фортекс Енерджі	5 011	8 808 626	4 828 388	54,8%
Всього по експорту	3 063 727	5 810 309 556	5 432 248 887	93,5%
Електропостачальні компанії	34 544 855	66 519 786 382	64 572 135 572	97,1%
Концерн "Біленерго"	-140	-252 901	0	0,0%
Енергоатом (закачка)	141 542	147 410 458	128 696 215	87,3%
Укргідроенерго (закачка)	874 651	915 525 026	868 178 136	94,8%
Молдова	0	0	0	-
Розділтеплокомуненерго	0	0	0	-
Луганськобленерго	0	0	0	-
Енергія-Новий Розділ	0	0	733 338	-
Енергія Новояворівськ	0	0	3 207 893	-
Крименерго	0	0	0	-
Східно-Кримська енергетична компанія	0	0	0	-
Інші	1 016 053	1 062 682 583	1 000 815 582	94,2%
Товарна продукція на НКТ	0	0	208 772	-
Луганське енергетичне об'єднання(НКТ)	0	0	0	-
Донецькі електромережі (НКТ)	0	0	208 772	-
Вс. по УКРАЇНІ (Дебіторах)	71 238 977	108 150 630 559	106 760 783 015	98,7%

Довідка про перерахування коштів за електричну енергію виробникам та іншим учасникам ОРЕ за січень-червень 2019 р. Всього сплачено по виробникам та НЕК склало **100,63** млрд грн при товарній продукції **104,23** млрд грн, або **96,5%**.

За 6 місяців 2019 року, за фактичними даними, сплачено НАЕК "Енергоатом" – 102,3% (28477,0 млн грн), "Центренерго" – 91,5% (7894,1 млн грн), "Дніпроенерго" – 94,6% (8315,4 млн грн), "Донбасенерго" – 96,1% (3019,8 млн грн), "Західенерго" – 92,0% (14007,4 млн грн), "Східенерго" – 93,3% (7756,4

млн грн), Харківська ТЕЦ-5 – 119,8% (1236,9 млн грн), Київтеплоенерго КП – 98,6% (2998,7 млн грн), ПрАТ “Укргідроенерго” – 101,6% (3550,0 млн грн), Закарпаттяобленерго ГЕС – 964,4 тис. грн, Нижньодністровська ГЕС – 53,5 тис. грн, **інші електростанції** – 94,4% (19808,0 млн грн), у тому числі: **теплоелектроцентралі** – 102,3% (7447,3 млн грн), **виробники альтернативної е/е** – 90,2% (12269,2 млн грн), Укргазвидобування – 96,0% (52736,6 тис. грн), **НЕК «Укренерго»** - 95,1% (3574,0 млн грн) від товарного відпуску енергії.

Всього виробникам е/е та НЕК плата склала 100,63 млрд грн при товарній продукції 104,2 млрд грн або 96,5%.

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за січень-липень 2019 року склали **78,6 млрд куб. м** (за відповідний період 2018 року – 76,4 млрд куб.м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло **60,8 млрд куб. м** природного газу (за відповідний період 2018 року – 56,5 млрд куб.м).

Споживачі України за цей період 2019 року використали **17,8 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2018 року – 19,5 млрд куб.м).

Запаси газу в ПСГ на 01.08.2019 становлять **15,8 млрд куб. м**, що на 2,35 млрд куб. м більше ніж у відповідний період минулого року.

Відбір природного газу з ПСГ за цей період склав **5,18 млрд куб.м** (за відповідний період 2018 року – 7,26 млрд куб.м).

За січень-липень 2019 року, за оперативними даними, протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього **53,19 млрд куб.м**, що на 2,25 млрд куб.м (або на 6,1%) більше ніж за відповідний період 2018 року.

Імпорт газу за січень-липень 2019 року склав **7600,0 млн куб. м**.

Розвиток галузей ПЕК та технічний стан підприємств

Підприємствами галузей ПЕК, що належить до сфери управління Міненерговугілля України, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **9352,7 млн грн** капітальних вкладень за січень-липень 2019 року, що в порівнянні з відповідним періодом минулого року на 4,9% менше. В енергетиці освоєно **9317,6 млн грн** капітальних вкладень.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

За січень-липень 2019 року в електроенергетичній галузі введено в дію основних фондів – **817,7 млн грн**.

У вугільній галузі освоєно **35,1 млн грн** капітальних вкладень, що на 6,6 % менше порівняно з аналогічним показником 2018 року.

З Державного бюджету на січень-липень 2019 р. передбачено видатки за бюджетною програмою «Ліквідація вугледобувних та торфодобувних підприємств» у сумі **177,1 млн грн**. Фактично з початку року, підприємствами, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів, спрямовано **105,1 млн грн**.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за липень та з початку 2019 року у порівнянні з аналогічним періодом 2018 року

Атомні електростанції. У липні 2019 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено **6084,7** млн кВтг, що на 525,2 млн кВтг менше порівняно з відповідним періодом минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності у липні 2019 р. становив **69,2 %**, що на 2,9% менше показника минулого року.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні у січні-липні 2019р. становила 53,4%. До Енергоринку за 7 місяців 2019 р. відпущено 48861,1 млн кВтг електроенергії, що на 2699,2 млн кВтг більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

У липні 2019 року відбулось 2 порушення у роботі АЕС (на ЗАЕС № 1 і ХАЕС № 1). З початку 2019 року зафіксовано 9 порушень у роботі енергоблоків АЕС (на РАЕС-3 (4), на ЗАЕС №1, №6, №3, №5, ХАЕС №1). **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2019 році заплановано здійснити: 15 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 9 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок - від компанії «Вестінгауз»; забезпечити 5 рейсів з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У липні 2019 р. відбулась поставка свіжого ядерного палива: 1 від АТ «ТВЕЛ», від компанії «Вестінгауз» поставок не відбувалося. Вивезень відпрацьованого ядерного палива не відбувалося.

Ремонтна кампанія.

Графіком ремонтів енергоблоків АЕС України у 2019 році заплановано виконати:

- закінчити 3 середні ремонти – ЗАЕС №3, 6; ХАЕС №1 та 1 кап. – РАЕС №1;
- виконати 6 середніх ремонтів – РАЕС №3, 4; ЗАЕС №4, 5; ЮУАЕС – №1, 3 та 4 капітальні ремонти – РАЕС №2; ЗАЕС №1, 2; ЮУАЕС №2;
- розпочати 3 середні ремонти – ЗАЕС №6; ХАЕС №2, 6; РАЕС №1; та 1 капітальний ремонт – ЗАЕС №3.

З початку 2019 року, станом на 08.08.2019 виконано:

- 6 планово-попереджувальних ремонти – СПР: на ЗАЕС №3, 6, 4, на ЮУАЕС № 2, КНР: на РАЕС №1, №2;
- 1 плановий поточний ремонт на ЮУАЕС №1;
- 5 позапланові поточні ремонти – РАЕС №3 (3) та ЗАЕС №1, 3.

Станом на 08.08.2019 виконуються:

- 3 середні ремонти – ХАЕС №1 (з 25.11.2018 до 08.08.2019), ЗАЕС №5 (з 03.06.2019 до 27.09.2019); РАЕС № 3 (з 25.05.2019 до 15.09.2019).
- 2 капітальні ремонти – ЗАЕС № 2 (з 13.03.2019 до 18.08.2019), ЮУАЕС № 3 (з 16.05.2019 до 17.11.2019).

Підприємства атомно-промислового комплексу, які перебувають у складі ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». У липні 2019 р. вироблено **72,2** тонн уранового оксидного концентрату на суму **152,7** млн грн. У порівнянні з відповідним періодом 2018 р. продукції вироблено на 7,1 тонн більше. З початку 2019р. вироблено 528,0 тонн УОК на суму 1295,6 млн грн, що на 152,2 тонн менше порівняно з показниками 2018 р. Заборгованість із заробітної плати станом на 08.08.19 на підприємстві відсутня.

ДП «Смоли». Станом на 08.08.2019 заборгованість із виплати заробітної плати становить 3854,6 тис. гривень.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2019 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2019-2020 рр. наказом Міненерговугілля від 03.12.2018 № 611 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2019 році та в осінньо-зимовий період 2019/2020 року» передбачено:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтувати всіма видами ремонтів 56 (13860 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 39 (9744 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 9 (2161 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 9 (2155 МВт) енергоблоків.

На теплових електроцентралях виконати всіма видами ремонти 9 (1670 МВт) енергоблоків, 15 (3217 т/год) парових котлів та 8 (376,8 МВт) турбоагрегатів.

У теплових мережах виконати капітальний ремонт 7,52 км трубопроводів.

На гідроелектростанціях виконати капітальний ремонт і реконструкцію 29 (1254,88 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 13.08.2019 відповідно до затвердженого графіку:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтовано 27 (6010 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом – 22 (4874 МВт) енергоблок;
- середнім ремонтом – 1 (185 МВт) енергоблок;
- капітальним ремонтом – 4 (960 МВт) енергоблоки;

У ремонті перебувають 10 (2540 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті – 2 (510 МВт) енергоблоки;
- в середньому ремонті – 5 (1330 МВт) енергоблоків;
- в капітальному ремонті – 3 (700 МВт) енергоблоки.

З них в технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 31.12.2019 енергоблок ст. № 1 Трипільської ТЕС та в технічному переоснащенні (середній ремонт) в термін по 30.09.2019 енергоблок ст. № 1 Криворізької ТЕС.

На теплових електроцентралях відремонтовано 7 (710 МВт) енергоблоки.

В ремонті перебуває 2 (360 МВт) енергоблоки, 9 (2467 т/год) парових котлів та 3(181,8 МВт) турбоагрегати.

На гідроелектростанціях виконано реконструкцію та капітальний ремонт 128 (513,1 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті знаходяться 14 (631,5 МВт) гідроагрегатів.

На атомних електростанціях виконано:

- 6 планово-попереджувальних ремонтів:
 - 4 середні ремонти ЗАЕС № 3, № 4 та № 6, ЮУАЕС № 2;
 - 2 капітальні ремонти РАЕС № 1 та РАЕС № 2;
- 1 плановий поточний ремонт на ЮУАЕС № 1;
- 5 позапланових поточних ремонти – РАЕС № 3 (3), ЗАЕС № 1 та № 3.

Станом на 08.08.2019 виконуються:

- 3 середні ремонти – ХАЕС № 1 (з 25.11.2018 до 19.08.2019), ЗАЕС № 5 (з 03.06.2019 до 27.09.2019) та РАЕС № 3 (з 25.05.2019 до 15.09.2019);

-2 капітальні ремонти – ЗАЕС №2 (з 13.03.2019 до 18.08.2019), ЮУАЕС №3 (з 16.05.2019 до 17.11.2019).

Коефіцієнт використання встановленої потужності на блочному устаткуванні (енергоблоки потужністю 100, 150, 200, 250, 300 МВт) теплових електростанцій

Коефіцієнт використання встановленої потужності за два місяці 2019 року порівняно з аналогічним періодом минулого року **збільшився на 2,4%** та складає **39,4%**. Найвищий коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період мають блоки потужністю 250 МВт – 65,5 % (у 2018 році – 55,5 %). По блокам потужністю 150 МВт коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період – 51,1 % (у 2018 році – 50,7 %), по блокам потужністю 200 МВт – 43,1 % (у 2018 році – 40,6 %), по блокам потужністю 100 МВт – 42,8 % (у 2018 році – 32,8 %), по блокам потужністю 300 МВт – 24,0 % (у 2018 році – 22,9 %).

Збільшився коефіцієнт використання встановленої потужності по генкомпаніях: по ТОВ “ДТЕК Східенерго” на 5,5 %, по ПАТ “ДТЕК Дніпроенерго” на 5,4 %. А зменшився по ПАТ “ДТЕК Західенерго” на 0,9 %, ПАТ “Центренерго” на 1,3 %, по ПАТ “Донбасенерго” на 17,0 %.

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям, які звітують Міненерговугілля

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям генкомпаній України за 2 місяці 2019 р. складають **401,7 г/кВтг**, що на **2,2 г/кВтг** більше ніж за відповідний період 2018 р. (403,2 г/кВтг).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по ТЕС України (ТЕС ГК та ТЕЦ) складають за два місяці 2019 р. **373,4 г/кВтг**, що менше в порівнянні з відповідним періодом минулого року на **6,8 г/кВтг**.

Середньомісячна заробітна плата

На січень-червень 2019 року розмір заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, у розрізі галузей становить (01.07.2019):

- електроенергетика – 13678 грн (*збільшення до відповідного показника 2018 р. становить 27%*);
- атомно-промисловий комплекс – 23564 грн (*більше на 40,0%*);
- нафтогазовий комплекс – 10089 грн (*більше на 21% до показників державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерговугілля*);
- вугільна галузь – 10971 грн (*більше на 15% для державних вугледобувних до обліку взято трудові показники вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється владою України*).

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.08.2019 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, становила **218,7 млн грн** і збільшилась з початку року на **47,7 млн грн (або на 27,9%)**, у т.ч.:

- електроенергетична галузь – зменшилась на 14926,2 тис. грн, або на 57,3%;
- атомно-промисловий комплекс – збільшилась на 5763,0 тис. грн, або на 203,7%;
- вугільна галузь – збільшилась на 56564 тис. грн, або на 40,7%;
- нафтогазовий комплекс – збільшилась 257,1 тис. грн, або на 7,7%.

Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні втрати електроенергії в електричних мережах

За 6 місяців 2019 року **загальні технологічні витрати** електроенергії на її транспортування електричними мережами Міненерговугілля всіх класів напруг становили **8,2 млрд кВтг** або **11,2 %** від загального відпуску електроенергії в мережу. У порівнянні із аналогічним періодом 2018 р. відбулося їх зменшення на **0,1 млрд кВтг** або на 0,1 в.п. (8,3 млрд кВтг або 11,3 % у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії по Міненерговугілля за січень-червень 2019 року склала **9,5 млрд кВтг** або **13,0%** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком зменшилась на **0,2 млрд кВтг** або на 2,1% у порівнянні з минулим роком (9,7 млрд кВтг або 13,4% у минулому році).

Понаднормативна (нетехнічна) складова технологічних витрат електроенергії за шість місяців 2019 року по Міненерговугілля склала **-1,3 млрд кВтг** або -1,8 % від загального відпуску електроенергії в мережу (-1,4 млрд кВтг або -1,9 % у минулому році).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ Міненерговугілля за січень-червень 2019 р. заощаджено **86,5 млн кВтг** електроенергії (**87,3 млн кВтг** за відповідний період 2018 р.).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За 7 місяців 2019 року **експорт електроенергії становить 3542,8 млн кВтг**, що на 83,6 млн кВтг, або на 2,3% менше ніж за 7 місяців 2018 року, у тому числі в країни СНД (в Молдову) 404,8 млн кВтг, в країни Східної Європи – 3138,1 млн кВтг, експорт «Бурштинського острова» - 1027 млн кВтг.

За січень-липень 2019 р. територією України протранспортовано (транзитом) **53,2 млрд кубометрів природного газу** (за цей період 2018 р. – 50,94 млрд куб. м).

Станом на 01.08.2019 року в українських підземних сховищах знаходилось **15852,1 млн куб. м** природного газу, що на 3,0 млрд. куб. м або на 23,4% більше порівняно з показником на цей час 2018 року.

Протягом січня-липня 2019 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склав **7927,0 тис. тонн** і порівняно із аналогічним періодом 2018 р. зменшився на 886,0 тис. т (або на 10,0 %), а транзитом до країн Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) склав **6633,0 тис. т**, що на 979,5 тис. т (або на 12,9%) менше порівняно із аналогічним показником 2018 р., а для потреб України – більше на 93,0 тис. т (або на 7,6%) і склало **1294,0 тонн**.

За січень-червень 2019 року частка транзитного обсягу перекачки нафти в загальному обсязі нафтоперекачування становила 84,0%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України відповідно – 16,0%.

♦ Стратегічні проблеми стану і розвитку енергетики України

Новое время, ДиалогUA, 17.08.2019

В чем Зеленский был прав

**Андерс Аслунд, шведский экономист,
старший научный сотрудник Atlantic Council**

Президент **Владимир Зеленский** справедливо подчеркнул необходимость приватизации госпредприятий. Это реформа даст позитивный эффект. На данный момент оставшиеся украинские госпредприятия — главный источник коррупции и неэффективности, поскольку большинство из них захвачены теневыми собственниками. Доход от активов частных компаний лишь в 2018-м был в четыре раза выше, чем госкомпаний. В результате бюджет страны потерял около \$3 млрд всего за год.

В Украине насчитывается 3350 государственных предприятий, но более половины из них — крошечные и находятся в процессе ликвидации, а действующие — очень малы. Активы 100 крупнейших госпредприятий составляют более 90% всех активов государственных предприятий, а три крупнейших — «Нафтогаз», «Укрзалізниця» и «Энергоатом» — владеют двумя третями этих активов.

Слишком долго Украина держалась за них и не могла разорвать замкнутый круг коррупции и неэффективности. Незаконные теневые собственники, а не социалистическая идеология, являются настоящей преградой на пути к приватизации.

Правительству нужно быстро составить список 100 самых ценных предприятий. Остальные 3250 предприятий должны быть переведены в государственный фонд для ликвидации или же приватизированы и проданы с аукциона по любой цене...

Скорость, а не стоимость, должна стоять в приоритете.

Что же делать с сотней крупнейших государственных предприятий, представляющих реальную ценность? Это деликатная проблема. И здесь стоит применить четыре принципа:

Первый — государственная собственность должна стать исключением, а не правилом. Государству нужно определить, какие предприятия являются стратегическими и должны остаться в госсобственности на долгосрочной основе, а какие следует приватизировать...

Второй — министерства должны не заведовать предприятиями, а регулировать и реформировать экономику. Госпредприятия должны управляться независимо, и быть коммерчески наравне с частным сектором. Ими должны управлять профессиональные менеджеры, получающие конкурентоспособные зарплаты. Чтобы обеспечить объективность и независимость руководства госпредприятий сначала они должны быть акционированы...

Третий — все стратегические коммерческие компании должны быть переведены в государственную собственность, чтобы они оставались на

расстоянии вытянутой руки министерств. Другие госпредприятия, не имеющие коммерческих целей и выполняющие лишь регуляционные функции, как, например, Государственное предприятие обслуживания воздушного движения Украины — должны стать независимыми государственными агентствами.

Четвертый — приватизировать крупные нестратегические коммерческие госпредприятия. Их нужно перевести к более «мускулистому» Фонду государственного имущества. Время ваучерной приватизации закончилось. В приватизации крупных активов цена важнее, чем скорость, но доверие к приватизационному процессу еще важнее...

Приватизация крупных компаний — это очень сложный политический и экономический процесс, требующий как технической, так и финансовой помощи от международных финансовых организаций, например, от Европейского банка реконструкции и развития (ЕБРР) и Всемирного банка. ЕБРР может купить миноритарный пакет акций перед приватизацией, а международные финансовые организации должны выдавать кредиты инвесторам с хорошей репутацией, помогая развить доверие к приватизационному процессу.

Хорошая новость в том, что у Украины есть шанс избавиться от своих государственных предприятий раз и навсегда. Этой осенью парламенту и президенту стоит воспользоваться моментом.

<https://nv.ua/opinion/privatizaciya-v-ukraine-chto-dolzhen-sdelat-zelenskiy-novosti-ukrainy-50037910.html>

Главком, 16.08.2019

Андрій Герус: Сформуємо уряд за два дні роботи нового парламенту
Фрагменти інтерв'ю з Андрієм Герусом, «головним енергетиком»
команди Володимира Зеленського, представником президента
в Кабінеті міністрів, новообраним народним депутатом України

Наталка Прудка, Павло Вуць

На тренінги до Трускавця разом з іншими колегами їздили?

Ні, не їздив, тому що мені, як представнику президента в Кабміні, потрібно було займатися нагальними питаннями в Києві. Хоча я б з радістю поїхав у Трускавець, щоб познайомитися з усіма колегами відразу в одному місці.

Зважаючи на результати виборів тепер представникам ДТЕК доведеться налагодити з вами контакти... Вони якось виходили на вас?

Я спілкуюся з ними на рівні керівників компаній, тому що є різні дискусійні питання. Налагодити відносини дуже просто: ціна вугілля для теплових електростанцій має бути не дорожче, ніж ціна в Роттердамі. Ціна електроенергії має бути не дорожче, ніж ціна в сусідній країні – в Словаччині чи Білорусі. В Україні ж сьогодні електроенергія на ринку на добу дорожча, ніж в Словаччині. Вугілля набагато дорожче, ніж в Роттердамі...

Ні, просто локальний ринок монополізований і немає конкуренції. Відповідно на монополізованому ринку дуже легко задирати ціни і цим зловживати...

А яке ваше особисте ставлення до того, що у феросплавних заводів будуть пільгові ціни на електроенергію?

Думаю, у них спеціальних пільг не буде - потрібно вирішувати проблему ціни на електроенергію відразу для всіх споживачів. Протягом декількох тижнів в ході діалогу з учасниками ринку, НКРЕКП, Міненерговугілля і Кабміном ми розробимо варіант вирішення проблеми ціни на електроенергію. Нинішня ціна електроенергії завищена – стрибок відбувся в липні, він надмірний, тому потрібно на 10-15% знижувати ціну електроенергії для всіх споживачів...

Нині ви вуха та очі президента у Кабінеті міністрів. Що зараз там відбувається: всі на валізах?..

Так, бачимо, що хочуть вивести Калуську ТЕЦ з державної власності, атомний енергоблок з українського енергоринку. Ми бачимо, що хочуть знову скасувати вимоги з екології там, де є вугільні електростанції, додаткові пільги для ДТЕК. Іноді прем'єр-міністр реагує на наші коментарі, іноді не реагує.

Якщо вам запропонують бути головою Комітету з енергетичних питань...

То це буде свідченням довіри, яку треба не підвести.

Хто ще у новому парламенті, крім Ольги Белькової, володіє бекграундом про ухвалені раніше закони в паливно-енергетичному комплексі?

Я, до речі, не впевнений, що Белькова буде працювати в цьому комітеті, хоча я б цього хотів. У партії «Слуга народу» є не менше 10 охочих працювати в цьому комітеті. Є достатньо грамотних людей, які мають досвід роботи в енергетиці, тому, думаю, комітет швидко та ефективно запрацює.

Чи плануєте ви міняти кардинально енергетичні закони, чи будете послідовно втілювати вже ухвалені закони?

Втіленням законів займається Кабмін. Деякі закони будемо змінювати. Ми плануємо змінювати закони про ринок електроенергії, закон про НКРЕКП.

Але ж, мабуть, вже не будете зупиняти запущену з 1 липня нову модель енергоринку?

Це питання не зупинки, а зміни моделі... Коли часто міняється модель ринку, то це не дуже добре. Тому аналізуємо, як в рамках нині чинної моделі запровадити такі зміни, щоб ринок міг працювати на користь українських споживачів. Але є різні думки, це предмет дискусії.

Компанія «Інтерпайп» та інші металургійні підприємства критикують тарифи НЕК «Укренерго» і вважають, що новий ринок - це чи не катастрофа для промисловості. Що планується зробити, щоб ліквідувати перекоси нового енергоринку?

Тому треба системно – один раз – вирішити цінову проблему для всіх. Від сьогоднішнього рівня ціна на електроенергію має бути знижена на 10-15% методом певних нормативно-правових актів Кабміну та НКРЕКП.

Окрім того, треба понизити діючі обмеження цін, встановлені регулятором на ринку на добу наперед і на внутрішньодобовому ринку, а також понизити тариф «Укренерго».

Чи плануєте вивести з тарифу для «Укренерго» складову на «зелену» енергетику?

Є й така ідея, можливо, це потребуватиме певних змін до закону. Крім того, є можливість більш точно розрахувати деякі параметри тарифу для «Укренерго», зокрема, стосовно «зеленої» енергетики, хоча компанія зрештою повинна мати тариф, який покриває всю їхню господарську і операційну діяльність.

Як ви оцінюєте роль формули «Роттердам+», чи принесла вона користь вугільній галузі України, особливо державним шахтам?

Я оцінюю різко негативно. На державних шахтах як була проблема, так вона є і сьогодні... І ми чітко розуміємо, що на формулі «Роттердам+» заробляли не державні шахти і не прості шахтарі, а зовсім інші – не бідні люди. Тому потрібно приймати інші рішення, від яких будуть вигравати шахти і шахтарі, а не ті... Звичайно, то була така масштабна і безпрецедентна тарифна афера, і я сподіваюсь, що люди, які придумали цю схему, відповідатимуть за ці рішення.

За даними міністра Ігоря Насалика, «Нафтогаз України» разом з компанією «Укргазвидобування» просто «утилізували зібрані з населення 40 млрд грн». Ці кошти мали піти на збільшення газовидобутку, передбачене Стратегією 20/20 (з 14,5 до 20 млрд куб м з 2016 до 2020 року). Натомість тепер НАК оголосив нову стратегію, суть якої – в найближчі 2-3 роки взагалі не нарощувати газовидобуток. Яке ваше бачення ситуації?

Так, нам потрібно збільшувати видобуток газу. І треба трохи міняти стратегію, більше залучати приватних іноземних компаній у видобуток, адже силами державної компанії, очевидно, ми не можемо наростити видобуток.

...Ми будемо розробляти нову – більш реалістичну стратегію, щоб потім вона була реалізована. Я поки не сильно аналізував заявлену НАКом нову стратегію... Це якась їхня внутрішня стратегія, будемо її аналізувати.

Уряд вимагає здійснити анбандлінг НАК «Нафтогаз України» (відділити ГТС у окреме підприємства)... Яка позиція президента щодо моделі анбандлінгу та транзитного контракту, який завершується 31 грудня?

Ми за те, щоб цей транзитний контракт був продовжений.

П'ять закордонних компаній зацікавлені взяти участь в управлінні нашою ГТС. Чи реально їх залучити в Україну та чи здатні вони створити незалежного оператора ГТС?

Якщо буде транзит російського газу через Україну, то їх залучити цілком реально...

Чи планується змінювати підходи до формування ціни газу для населення та підприємств теплокомуненерго. Мова про формулу «Дюссельдорф +». Суд визнав її незаконною.

Ніякої формули «Дюссельдорф +» не існує. Навіть раніше до жовтня минулого року, діяла формула, коли враховувалася ціна в Дюссельдорфі плюс доставка, або ціна в Словаччині плюс доставка і вибиралась нижча з цих двох. З огляду на те, що до нас Словаччина ближче, тому доцільніше сказати, що в Україні діяла формула «Словаччина + доставка до України».

Але в останні дев'ять місяців така формула не діє, тому що формула для населення прив'язана до одного з чотирьох видів цін: перша – ціна, що склалася на «Українській енергетичній біржі»; друга – ціна, за якою «Нафтогаз» продає газ промисловості; третя – ціна, по якій газ імпортується в Україну; четверта – ціна, яка зафіксована в постанові Кабміну. З цього набору з чотирьох цифр береться найменша. Але за фактом вона береться або як ціна для промисловості, або як ціна на «Українській енергетичній біржі», або як середня ціна розмитнення. Тому ніякої прив'язки до «Дюссельдорф+» тут немає.

За останні чотири місяці ціна газу для населення знизилась на 25%. Це хороша тенденція - ціна на серпень буде нижча, ніж була до минулорічного

жовтневого підвищення.

Але ж якщо порівняти собівартість видобутку українського газу - \$47 за тисячу кубометрів, з ціною для населення у липні – 6,9 тис грн/тис куб м (еквівалент \$265), то ціна завищена в понад п'ять разів, а зібрані з населення гроші не йдуть на збільшення газовидобутку.

Я не бачив розрахунків і думаю, що собівартість газу не \$47, а близько \$100. Але я б хотів побачити такі розрахунки від людей, які стверджують, що собівартість \$47.

Собівартість всього видобутого газу є в аудиторському звіті «Укргазвидобування» за 2018 р, виконаний Deloitte - це 40,6 млрд грн, з яких 25,3 млрд грн – рентна плата. «Собівартість без рентної плати – 15,3 млрд грн. В складі цієї собівартості амортизація складає 9,8 млрд грн. Щоб дізнатися собівартість одиниці видобутку газу, потрібно сумарні витрати по собівартості без ренти розділити на товарний обсяг видобутого газу – на 13,8 млрд куб м (за 2018 р) і тоді отримаємо 1111,16 грн за тис куб м (\$42,7). В складі цієї собівартості 63% (це \$27) – амортизація, що є джерелом для капітальних інвестицій», - поділився з «Главкомом» колишній директор департаменту економіки «Нафтогазу України» **Ярослав Диковицький**.

У 107 разів за чотири роки зросли зарплати топ-менеджерів «Нафтогазу», при цьому провалено програму газовидобутку...

Я думаю, що можна зробити так, як це роблять у приватному бізнесі, де заробітки і винагороди прив'язують до річних результатів роботи... Включати можна і підвищення ефективності. Було б правильно прив'язувати заробітні плати керівників державних підприємств до таких річних КРІ, які вимірюються в цифрах. Тоді топ-менеджери будуть мотивовані виконувати саме такі ключові показники – фінансові та виробничі.

Якщо ж на державних підприємствах будуть низькі зарплати, то там ситуація може бути ще гірша, тому просто потрібно знайти розумний баланс: з одного боку, щоб зарплати не були низькими, а з іншого – щоб зарплати, премії і... мали прив'язку до річних показників...

Депутати Олексій Кучеренко, Юлія Тимошенко та її колишній помічник Олександр Трохимець переконують, що домагатимуться повернення тих грошей, які українці протягом п'яти років переплачували за газ, адже суд визнав неправомірним різке підняття тарифів протягом останніх років. Якими будуть дії нової влади? Чи вважаєте ви можливим повернути людям гроші?

Вони дали таку обіцянку, що будуть щось там домагатися - давайте дамо їм можливість свою обіцянку виконати, якщо це можливо юридично. Рік часу хоча би. Давайте подивимось, чи ця їх обіцянка буде виконана.

<https://glavcom.ua/interviews/andriy-gerus-sformujemo-uryad-za-dva-dni-roboti-novogo-parlamentu-618249.html>

Додаткова інформація на цю тему – Деловая столица, Апостроф, 17.08.2019 «Маруніч: ДТЭК не получал сверхприбылей от «Роттердам+». Заявлення о получении сверхприбылей компанией ДТЭК после введения «Роттердам+» - миф. Об этом написал сопредседатель Фонда энергетических стратегий **Дмитрий Маруніч** в блоге интернет-издания "Корреспондент".

"Аудиторы проанализировали деятельность 25 интегрированных компаний, 20 генерирующих и 21 добывающих компаний. Среди исследуемых - 13 ведущих

международных диверсифицированных компаний энергосектора. Основной вывод аудитора: доходность шахт и ТЭС до 2013 года и на протяжении 2016-19 гг. существенно не изменилась. Т.е. показатели примерно одинаковые для "формульной" (на базе "Роттердам+") эпохи определения цены угля и эпохи ручного управления", - подчеркнул Марунич.

Он также привел данные о рентабельности компаний, деятельность которых анализировалась KPMG, и данные о рентабельности компаний ДТЭК, свидетельствующие, что после ввода "Роттердам+" компании ДТЭК не получали сверхприбыли.

"Рентабельность интегрированных компаний... в 2016-2018 годах составила в среднем 18%. Показатель "ДТЭК Энерго" составил 11%. Рентабельность генерирующих компаний по показателю прибыли до выплаты процентов и налогов в 2016-18 гг. составила в среднем 17%, для ТЭС "ДТЭК Энерго" этот показатель составил 3%. Рентабельность угледобывающих предприятий по показателю прибыли до выплаты процентов и налогов в 2016-2018 годах составила в среднем 15%. В то же время для ТЭС группы "ДТЭК Энерго" этот показатель составил 13%. Таким образом, "ДТЭК Энерго" после ввода формулы "Роттердам+" не получил сверхприбыли, которая превышает среднеотраслевые показатели", - отметил Марунич.

Апостроф, (Bigmir)net, 16.08.2019 **"Александр Трохимец раскритиковал позицию Геруса по тарифам и "Роттердам+"**.

Украинские Новости, Капитал, Деловая столица, 15.08.2019

Действия НАБУ по делу "Роттердам+" ввергнут энергетику в кризис

Действия НАБУ по делу "Роттердам+" могут привести к возникновению в стране дефицита угля и кризиса в энергоотрасли. Об этом заявил Глава Всеукраинской энергетической ассамблеи, бывший министр топлива и энергетики **Иван Плачков**.

"Ситуация стабилизировалась, когда ввели формулу "Роттердам+". Что это означает? Разрешается покупать уголь и ввозить по сложившейся на бирже цене на уголь. Это как бы импортная составляющая вот этой цены, импортный паритет. Почему? Потому что покупали уголь везде, и там, и там, и там. И для того, чтобы НКРЕ сказала: вы можете покупать, и мы закладываем цену не выше вот этой, которая сложилась на бирже в период за 1 год средняя. Не за какой-то месяц, где были скачки, - средняя. Что произошло? Вот эти компании генерирующие понимали перспективу, они могли закладывать в финансовые планы и т.д., они закупали уголь. И мы прожили один, два, три года без каких-то таких проблем с углем на складах и без отключения, ограничения электроэнергии", - сказал Плачков.

По его мнению, нынешние действия НАБУ по так называемому делу "Роттердам+" могут привести к возвращению кризисной ситуации трехлетней давности, поскольку уже сейчас запасы топлива на складах значительно меньше необходимых объемов.

"Когда сейчас опять начали кошмарить из-за каких-то мифов, которые не подтверждены, эту отрасль, мы пришли к чему? Опять возвращаемся на 3 года

назад. На складах, сегодня август месяц, на складах 800 тысяч угля, притом что должно быть как минимум 2 миллиона, минимум 1,5, как это было в прошлом и позапрошлом году. И перспектив нет, где этот уголь покупать, и как", - сообщил Плачков.

Напомним, ранее Иван Плачков высказал уверенность, что после проверки реальных цен, по каким покупался уголь, вопрос с формулой "Роттердам+" закроется, и дело будет прекращено.

Эксперт **Алексей Голобуцкий** полагает, что дело "Роттердам+" не имеет судебной перспективы, суды ранее уже признали формулу законной, а импортный паритет, на которой она основана, является международной практикой.

<https://ukranews.com/news/648146-dejstviya-nabu-po-delu-rotterdam-mogut-vvergnut-energetiku-v-krizis-plachkov>

Деловая столица, 15.08.2019

Михаил Волинец: Формула "Роттердам +" спасла украинские шахты

Председатель Независимого профсоюза горняков Украины **Михаил Волинец** в комментарии заявил: "Именно 1 апреля 2016 были сделаны первые шаги к тому, чтобы стабилизировать цену на уголь, и была предпринята попытка привести цену на отечественный уголь до рыночного уровня. И это было требование Европейского Союза. В 2016 году была применена формула АРИ2. Эта формула предполагает цену на уголь на европейском рынке, на площадках в портах Роттердам и Амстердам. А в Украине регулятор утвердил формулу, она называлась "Роттердам +". Эта формула предполагала стабильную цену на протяжении всего года".

По мнению лидера профсоюза горняков, нынешние действия НАБУ по делу "Роттердам +" - это выполнение политического заказа, поскольку вдруг через несколько лет якобы выяснилось, что в результате формулы были нанесены убытки.

"Очень странно, что силовые структуры, например, как НАБУ включились в политическую игру. То есть, понятно, что они выполняют, и сейчас очень активно выполняют политический заказ. Время покажет, кто конкретно реальный закулисный игрок. Потому что расследование велось долгое время, и вдруг заявляют, что в данном случае регулятор допустил ошибку, что были нанесены убытки большие", - отметил Волинец.

<http://www.dsnews.ua/economics/formula-rotterdam-spasla-ukrainskie-shahty---mihail-volynets-15082019140900>

Обозреватель, Украинские Новости, 21.08.2019

Справа "Роттердам+" може не дійти до суду – Москаль

Справа щодо "Роттердам+" не має судової перспективи і розсиплеться, якщо колись дійде до суду, заявив екс-голова Закарпатської облдержадміністрації та колишній голова Луганської обласної військово-цивільної адміністрації **Геннадій Москаль** в коментарі. "Воно в будь-якому суді розсиплеться, якщо воно колись дійде до суду. Я не бачу перспектив абсолютно ніяких", - заявив Москаль.

Він також не виключив виникнення в країні вугільного дефіциту, що може призвести до кризи в енергетиці, через нинішній тиск правоохоронців на енергопідприємства.

Нагадаємо, раніше заступник директора Агентства моделювання ситуацій **Олексій Голобуцький** заявив, що справа НАБУ щодо "Роттердам+" не має судової перспективи, адже суди раніше вже визнали формулу законною, а імпорнтний паритет, на якій вона заснована, є міжнародною практикою.

Екс-міністр палива та енергетики **Іван Плачков** вважає, що справа НАБУ щодо "Роттердам+" може привести до повернення кризової ситуації в енергетиці трирічної давності, оскільки вже зараз запаси палива на складах значно менше необхідних обсягів.

<https://www.obozrevatel.com/ukr/economics/economy/sprava-rotterdam-mozhe-ne-dijti-do-sudu-moskal.htm>

УНІАН, 21.08.2019

З'явилася реакція «Нафтогазу»

на пропозицію «вбити і розчленувати» держкомпанію

"Вбивство і розчленування" великих державних компаній - не завжди найвигідніший варіант для держави як власника, сказано в повідомленні прес-служби «Нафтогаз України» у відповідь на пропозицію радника президента України **Олега Устенка** розділити компанію і продати її по частинах. «Вбивство і розчленування - це касові збори, але не завжди найвигідніший варіант для держави як власника. Влада, обрана народом, має право формувати політику щодо частки державної власності і держпідприємств. Ми повністю поділяємо ідею, що державні підприємства мають бути приватизовані повністю або частково», - сказано в повідомленні. «Будемо раді обговорити з паном Устенком вигоду для держави від цього та інших варіантів», - додали в компанії.

<https://www.unian.ua/economics/energetics/10658562-import-dizelnogo-palnogo-z-rosiji-znizivsya-vdvichi-gerus.html>

Энергореформа, 15.08.2019

Укргідроенерго и Inpec Engineering будут совместно строить ГЭС

12 августа "Укргідроенерго" (УГЭ) подписало с германской Inpec Engineering GmbH меморандум о сотрудничестве в вопросе строительства в Украине гидроэлектростанций (ГЭС), сообщила пресс-служба компании.

Стороны обсудили возможность совместной реализации проектов, таких как строительство Каневской ГАЭС, строительство Каховской ГЭС-2 и строительство третьей очереди Днестровской ГАЭС.

"Укргідроенерго" в марте 2019 года подписало меморандум с турецкой строительной группой Ozaltin Holding о сотрудничестве при сооружении Каневской ГАЭС.

Финансовый план УГЭ предусматривает капитальные инвестиции на 2019 год в объеме 3,063 млрд грн, что на 11,4% меньше ожидаемых в 2018-м (3,456 млрд грн). В т.ч. вторая очередь реконструкции ГЭС – 1,856 млрд грн, завершение

строительства первой очереди Днестровской ГАЭС – 0,153 млрд грн, строительство второй очереди ДнГАЭС (4-й гидроагрегат) – 0,693 млрд грн, проект строительства Каневской ГАЭС – 0,037 млрд грн, Каховской ГЭС-2 – 0,058 млрд грн, создание системы антитеррористической защиты – 0,073 млрд грн.

Программа развития гидроэнергетики в Украине до 2026 года предусматривает достройку Днестровской ГАЭС (1,25 ГВт) и Ташлыкской ГАЭС (0,3 ГВт), строительство Каневской ГАЭС (1 ГВт), Каховской ГЭС (0,25 ГВт) и Верхнеднепровского каскада ГЭС (0,39 ГВт). Модернизация позволит увеличить установленную мощность ГЭС на 0,425 ГВт.

<http://reform.energy/news/ukrgidroenergo-i-inpec-engineering-namereny-sovmestno-stroit-ges-memorandum-12244>

Урядовий портал, Укрінформ, 14.08.2019

Уряд схвалив проект Угоди про фінансування річної програми дій щодо співробітництва у сфері ядерної безпеки між Україною та ЄС

14 серпня Кабінет Міністрів України схвалив проект Угоди про фінансування річної програми дій 2018 року щодо співробітництва у сфері ядерної безпеки між Урядом України та Європейською Комісією.

На підписання Угоди Уряд уповноважив Першого віце-прем'єр-міністра - Міністра економічного розвитку і торгівлі України **Степана Кубіва**.

Угода передбачає надання з боку Європейського Союзу фінансування проекту «Безпечне поводження з відпрацьованим ядерним паливом і радіоактивними відходами, Компонент А», бюджет якого складає 5,7 млн євро.

<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryad-shvaliv-proekt-ugodi-pro-finansuvannya-richnoyi-programi-dij-shchodo-spivrobitnictva-u-sferi-yadernoyi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-yes>

Енергореформа, БизнесЦензор, Українська енергетика, Укрінформ, 21.08.2019

Украинская энергосистема может функционировать без поставки российского ядерного топлива – Насалик

"Если Россия нам вообще не будет поставлять ядерное топливо, мы будем способны, обеспечить (его поставку из других стран – ИФ) и функционировать без поставки ядерного топлива из РФ", - сказал он в ходе брифинга в Киеве.

Он также акцентировал внимание на том, что за последние несколько лет Украина значительно продвинулась в реализации ряда проектов по атомной энергетике, в частности проекта по сооружению Централизованного хранилища отработанного ядерного топлива (ЦХОЯТ), проекта "Энергетический мост "Украина-ЕС", а также строительства завода по производству ядерного топлива на площадке Южно-Украинской АЭС.

Доля закупок Украиной ядерного топлива в 2018 году у "ТВЭЛ" (РФ) в денежном эквиваленте составила 71,6%, у Westinghouse (Швеция) – 28,4%.

С целью диверсификации источников поставок ядерного топлива для украинских АЭС "Энергоатом" совместно Westinghouse в 2000 году начал реализацию проекта квалификации ядерного топлива этой фирмы. В марте 2008

года "Энергоатом" заключил с Westinghouse Electric Sweden (Швеция) коммерческий контракт на обеспечение в 2011-2015 годах свежим ядерным топливом от трех до шести энергоблоков АЭС Украины с реакторами типа ВВЭР-1000. В 2014 году стороны договорились расширить и продлить его до 2020 года. В январе 2018 года контракт был продлен до 2025 года. Соглашением предусматривается поставка ядерного топлива для обеспечения семи из 15 украинских атомных блоков.

В настоящее время топливо Westinghouse используется на шести энергоблоках украинских АЭС – на блоках №1, №3, №4, №5 Запорожской АЭС, а также на блоках №2 и №3 Южно-Украинской АЭС, после 2021 года топливо Westinghouse будет загружено в седьмой из 13-ти украинских атомных энергоблоков с реакторами типа ВВЭР-1000.

В конце 2018 года "НАЭК "Энерготом" и ОАО "ТВЭЛ" (РФ) подписали дополнительное соглашение к контракту на поставки свежего ядерного топлива. Подобные соглашения подписываются ежегодно, в них уточняются объемы поставок на год, а также стоимость товара. Однако прошлогодний документ ограничивает срок поставок "ТВЭЛ" (контракт с которым действует до конца срока службы работающих в Украине реакторов) 2025 годом. Долгосрочный контракт на поставку свежего ядерного топлива между "Энергоатомом" и "ТВЭЛ" был подписан в июне 2010 года.

<http://reform.energy/news/ukrainskaya-energositema-mozhet-funktsionirovat-bez-postavki-rossiyskogo-yadernogo-topliva-nasalik-12306>

Позиция, 14.08.2019

Пик ветра

Наталья Елисеева

Украина, благодаря европейским инвестициям, заняла 5-е место в списке европейских стран по количеству установленных в первом полугодии нынешнего года ветряных электростанций. Первенство в рейтинге досталось Франции, мощности новых станций которой достигают 523 МВт. Украины же – 262 МВт. Но наша страна на достигнутом не останавливается.

... американская компания General Electric объявила о строительстве ветряной электростанции в Запорожской области на берегу Азовского моря стоимостью 150 миллионов долларов. Спонсирует проект европейская компания LongWing Energy. ...какую конкретную пользу принесет строительство ветропарка жителям Запорожской области, кому он принадлежит и кто выполняет эти работы?

Поскольку в энергетической отрасли случайных людей не бывает, то первая СЭС в селе Родниковое (Симферопольский р-н, АР Крым) была построена в 2010 году австрийской компанией ActivSolar (связываемой с украинскими бизнесменами братьями Ключевыми). Строительство велось преимущественно на заемные деньги - украинских и российских госбанков. **Окупаемость проектов по производству энергии из солнца и ветра была основана на завышенной стоимости покупки у производителей этой возобновляемой электроэнергии. Разница между высокой отпускной ценой и стоимостью для конечного потребителя компенсировалась из суммарного платежа, собираемого с**

энергорынка. То есть, как писали СМИ, дорогая энергия солнца «размазывалась» тонким слоем в виде надбавки на цену производителей дешевой электроэнергии, а это в первую очередь - атомные электростанции Украины. После известных событий зимы 2014 года и Крым оказался в оккупации, и владельцы «зеленых» электростанций на полуострове – в изгнании.

Но развитие альтернативной энергетики в Украине не остановилось...

Сегодня компания **ДТЭК Рината Ахметова** вкладывает деньги в альтернативную энергетику и планирует к 2020 году получить в свой портфель около 500 мегаватт мощностей ветровой энергии (и ориентировочно столько же солнечной).

К этому можно добавить, что размер «зеленого тарифа» для каждого объекта альтернативной энергетики устанавливает Кабмин, то есть украинское правительство регулирует допуск к этому беспроблемному бизнесу. И «критерии отбора» инвесторов тоже устанавливает власть. Теперь в Запорожской области скоро появится самая большая ветроэлектростанция в Украине, финансирование которой было обеспечено путем международного безрискового проектного финансирования. Ожидается, что она будет поставлять электроэнергию более чем 780 000 домохозяйствам в Украине.

Порадоваться бы за то, что живем в гармонии с природой - да нельзя. Потому что сейчас дешевая энергия АЭС вытягивает на себе рост доли ветроэнергетики.

При этом невозможно представить, что европейцы будут закупать электроэнергию украинских ветряков и солнечных электростанций по «зеленому тарифу». А вот с украинских АЭС по сказочной для Европы цене 1,5 цента за кВт/ч – в самый раз.

На установке ветропарков даже наши земляки не задействованы. Технологию строительства современных ветряных станций привезла немецкая Furlander AG, получив от Кабинета министров соответствующее разрешение без уплаты пошлин и НДС. Вот производители и устанавливают. Таким образом, говоря о конкретной пользе от строительства ветропарка для жителей Запорожской области, можно сказать, что никакой пользы в этом нет. Просто наши элиты вместе с европейскими партнерами, занимаясь «озеленением» энергетики, осваивают деньги украинских налогоплательщиков, то есть наши.

Первая пятерка стран в Европе по мощности новых станций выглядит так: Франция – 523 МВт., Швеция – 459 МВт., Германия – 287 МВт., Италия – 286 МВт., Украина – 262 МВт. При этом в Германии активизировались защитники дикой природы против эльфийской энергетики (так называют энергию ветра и солнца в Германии).

Производители называют это «ударом под дых» в переходе к зеленой энергетике и обвиняют в этом экологов. 17% судебных исков против ветроэнергетических проектов основаны на требованиях защиты от излишнего шума и 6% составляют иски по защите памятников истории. Две эти причины отпугивают все больше и больше потенциальных инвесторов. Рост эльфийской энергетики в Германии практически остановился, а с 2021 года он будет отрицательным...

Это будет сопровождаться массовым явлением «бесхозных» ветростанций. Когда владельцы турбин вместо дорогостоящего демонтажа и утилизации просто

бросят турбину и «сделают ноги». Ну, а это в свою очередь вызовет новую волну вполне обоснованной ненависти против «зеленой» энергетики, и вполне обоснованные требования резервирования фондов для последующей утилизации.

<http://pozitciya.com.ua/73926-pik-vetra.html>

БизнесЦензор, Fin.Org.UA, 16.08.2019

"Укрэнерго" сократит инвестиционную программу на 93 млн

"Укрэнерго" уменьшит инвестиционную программу на 2019 год на 93 млн грн, или 2,8%, до 3,2 млрд грн, говорится в сообщении "Укрэнерго".

Корректировки произошли из-за уменьшения финансирования за счет кредитных средств на 214 млн грн и в то же время увеличения финансирования за счет дохода от продажи пропускной способности межгосударственных ЛЭП на сумму почти 121 млн грн.

В то же время по всем объектам, которые финансируются за кредитные средства, соблюдаются графики работ. Незначительные изменения в финансировании, связанные с технологией выполнения работ, не повлияют на общий срок реализации проектов.

Уже до конца этого года НЭК "Укрэнерго" планирует ввести в эксплуатацию заход ЛЭП 330 кВ Чернобыльская АЭС – Северная на ПС 750 кВ "Киевская", ПЛ 750 кВ Запорожская АЭС – Каховская, ПС 750 кВ "Каховская" с заходами ЛЭП 330 кВ, а также ПС 330 кВ "Новокаховская" после реконструкции. С этой целью изменениями в инвестпрограмму предусмотрено увеличение финансирования этих объектов суммарно на 184 млн грн.

https://biz.censor.net.ua/news/3143304/ukrenergo_sokratit_investitsionnyu_programmu_na_93_milliona

Украинские Новости, УНИАН, 20.08.2019

В первом полугодии Украина купила у России

почти половину импортрованного ядерного топлива

В январе-мае Украина импортировала из России (компания "ТВЭЛ") ядерное топливо на сумму 47,173 млн долларов, у компании Westinghouse (производство в Швеции) - на сумму 51,229 млн долларов, свидетельствуют данные Государственной службы статистики.

Всего в январе-мае Украина импортировала ядерное топливо на сумму 98,402 млн долларов.

Таким образом, доля Westinghouse за 1 полугодие составила 52%, доля "ТВЭЛа" - 48%.

В июне Украина закупила ядерное топливо на 29,736 млн долларов и закупки производились только у российского "ТВЭЛа".

У Westinghouse в июне топливо не закупалось.

<https://ukranews.com/news/648929-yadernoe-toplivo-importirovannoe-iz-rossii-v-ukrainu-sostavilo-pochti-polovinu-ot-obshhego>

Антикор, КиевВласть, NovostiUA.org, 01.08.2019

Старый саркофаг над четвертым реактором ЧАЭС начнут разбирать, но денег закончить работы пока нет

После ввода в эксплуатацию новой защитной арки над разрушенным четвертым энергоблоком Чернобыльской АЭС начинаются работы по демонтажу старого саркофага – "Укрытия". Соответствующий договор стоимостью 2 млрд гривен Государственное специализированное предприятие "Чернобыльская АЭС" подписало с ООО "СК "Укрстроймонтаж", которое ранее уже выполняло работы в зоне отчуждения. Подрядчик до конца 2023 года должен будет демонтировать 18 конструкций "Укрытия", вероятность обрушения которых самая высокая, и вывезти радиоактивные отходы в пункт захоронения. Однако в текущем году на реализацию проекта собираются выделить лишь 200 тыс. гривен – исключительно на предпроектные работы.

29 июля 2019 года Государственное специализированное предприятие "Чернобыльская АЭС" (ГСП "ЧАЭС") (ДСП "ЧАЭС") (*) заключило договор с ООО "СК "Укрстроймонтаж" (ТОВ "БК "Укрбудмонтаж") (**) на демонтаж нестабильных конструкций объекта "Укрытие". Стоимость соглашения составила 2,07 млрд гривен.

https://antikor.com.ua/articles/318955-staryj_sarkofag_nad_chetvertym_reaktorom_chaes_nachnut_razbiratj_no_deneg_zakonchitj_raboty_poka_net

Додаткова інформація на цю тему – Деловая столица, 08.08.2019 «Эксперты: саркофаг над ЧАЭС нужно срочно демонтировать». Ссылаясь на информацию украинской компании SSE Chernobyl NPP, которая управляет ЧАЭС, издание пишет, что саркофаг необходимо снести как можно скорее.

Эксперты напомнили, что сооружение было в экстренном порядке построено после катастрофы 1986 года, чтобы попытаться предотвратить любое распространенное радиации. Однако сейчас оно требует серьезных восстановительных работ, поскольку имеет очень высокую вероятность разрушения.

...чтобы избежать новой ядерной катастрофы после демонтажа старого саркофага, необходимо, чтобы его накрытие было максимально прочным и не давало попадать излучению в атмосферу.

Планируется, что как только рабочие уберут конструкцию, закрывающую радиоактивный реактор внутри конфайнмента, то попытаются убрать огромное количество ядерных отходов, оставшихся после взрыва.

<http://www.dsnews.ua/society/eksperty-schitayut-cto-sarkofag-nad-chaes-nuzhno-srochno-demontirovat-08082019154800>

«ВЕСТИ», 23.08.2019

Украина рискует оказаться зимой без отопления

Анастасия Рейн

Украинцы нынешней зимой рискуют сидеть с холодными батареями. На данный момент в стране на складах осталось на 46% угля для теплоэлектростанций меньше, чем в 2018 году. Если до начала отопительного сезона уже новое правительство не решит этот вопрос - украинцев ждет суровая зима.

На сегодняшний день самый большой кризис испытывает Луганская ТЭС, которая обслуживает порядка миллиона потребителей. Уже несколько месяцев из-за отсутствия угля она работает на газе...

По данным Министерства энергетики и угольной промышленности, по состоянию на 19 августа запасы на складах теплоэлектростанций составили 753,4 тыс тонн. Это почти на 50% меньше, чем в прошлом году. Причем есть острая нехватка именно так называемого газового угля - его в 2,3 раза меньше, чем было в августе прошлого года.

"Есть объективная статистика. Да, у нас угля на 46% меньше, чем на аналогичную дату в прошлом году, речь идет об угле на складах ТЭС И ТЭЦ. Несомненно, это очень плохая динамика, есть уже объективная информация, что примерно в 2 раза больше сейчас в сутки срабатывают, чем подвозят (в сутки Украина использует 80 тысяч тонн угля, а накапливает всего 40 тысяч тонн - "Вести") и если такая ситуация сохранится, то в середине октября угля на складах ТЭС не будет вообще", - отметил эксперт по энергетике **Дмитрий Марунич**.

В середине октября начинается отопительный сезон. Значит у нового Кабмина будет всего месяц на решение проблемы – чтобы народ зимой был и с электричеством, и с теплыми батареями. "Самый быстрый и дешевый путь – это покупка угля в России. У нас нет другого субъекта, который бы мог покрыть этот недостаток. Самый негативный сценарий – это веерные отключения, которые мы уже проходили в 2015-2016 годах. Если взяться сейчас, то можно нарастить объемы до каких-то приемлемых, и тогда это позволит пройти весь отопительный сезон без сбоев в электроснабжении", - подчеркнул Дмитрий Марунич.

<https://vesti-ukr.com/strana/347812-bridetsja-dohovarivatsja-s-rossiej-ukraina-riskuet-okazatsja-zimoi-bez-otopenija>

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 23.08.2019

Обговорили питання трансатлантичного енергетичного співробітництва

Голова Верховної Ради України Андрій Парубій перебуває з візитом у Литовській Республіці, де бере участь у Третій міжнародній Конференції «Президента Валдаса Адамкуса». Щорічна конференція Президента Валдаса Адамкуса — найпрестижніша стратегічна щорічна подія, що організовується у серпні для відзначення Дня чорної стрічки як Європейського Дня Пам'яті. Захід збирає політичних діячів, журналістів та політичних аналітиків з усієї Європи та США, щоб обговорити теми, важливі не лише для Східної Європи, але й для всього трансатлантичного співтовариства.

22-23 серпня 2019 року пропонується обговорити питання партнерства трансатлантичного енергетичного співробітництва, а також необхідність нової, більш ефективної стратегічної Східної політики.

<http://www.golos.com.ua/article/320860>

♦ **Новий етап реформування ринку електроенергії**

112.ua, 13.08.2019

Как работает рынок электроэнергии в Украине и выдержит ли он новую власть

Алексей Куц, экономист

В Украине уже второй месяц работает рынок электроэнергии. Несмотря на апокалипсические заверения некоторых "комиссаров по энергетике" при новой власти, ничего катастрофического не произошло: инфляция не сорвалась с цепи, а промышленность не объявила тарифный блэкаут.

По аналогии с газовым рынком, нынешний тариф для потребителя расщепился на три основных составляющих: непосредственно стоимость электроэнергии, тариф на транспортировку магистральными сетями и плата за распределение.

Отныне первую часть тарифа получает трейдер, который покупает электроэнергию на нескольких видах рынка, в зависимости от формируемых балансов потребления...

Из более чем 400 трейдеров двести уже попали в преддефолтное состояние, а около полусотни были признаны "дефолтными" и "отлучены" от рынка, который проходит сейчас болезненную, но необходимую кристаллизацию рыночных "нейронных связей", которые могут эффективно формироваться лишь в условиях симметричной рыночной игры.

Вторая часть тарифа – за использование магистральных сетей, уходит в пользу компании "Укрэнерго" и это с ее тарифами совсем недавно произошел судебный казус, когда "самый гуманный в мире Окружной административный суд Киева" решил заблокировать тарифы данной компании, утвержденные НКРЭКУ по иску одного ферросплавного завода.

Третья часть тарифа за распределение уходит непосредственно оператору местных сетей. Граничный размер тарифа также утверждается НКРЭКУ.

Именно по причине данного расщепления и произошло увеличение суммарных платежей коммерческих потребителей за потребленную электроэнергию.

Кроме того, некоторые трейдеры решили подстраховаться и "ошарашили" своих потребителей заведомо завышенными платежками, чем и спровоцировали тараканьи бега своих клиентов в поисках нового продавца электроэнергии.

Что касается непосредственно средневзвешенной цены электроэнергии на рынке "на сутки вперед", то здесь цена по данным Украинской энергетической биржи колебалась в июле – первой половине августа в относительно стабильном диапазоне 1594 - 1714 грн/МВт-час.

Рынок "на сутки вперед" сейчас является базовым с точки зрения ценообразования и продажи основных лотов электроэнергии...

На рынке электроэнергии на переходной период, по аналогии с рынком природного газа для населения, будет применяться суррогатный принцип PSO (Public Service Obligation), только если с газом эту функцию худо бедно

выполняет "Нафтогаз", то в случае с рынком электроэнергии – государственные генерации в виде "Укрэнерго" и "Энергоатома".

Механизм PSO активно применяется в Европе и других развитых странах и представляет собой обязательства, которые возлагаются на производителей услуг и/или товаров, социально значимых для широкого круга потребителей (service of general interest). Это могут быть не только энергетические компании, но и коммунальные, почтовые и даже банковские.

Компенсация между рыночным тарифом и ценой продажи электроэнергии ПУС, будет компенсироваться "Укрэнерго" за счет распределения сумм компенсации в ее базовом тарифе, то есть примерно 40 млрд гривен, на которые придется дотировать населения, равным слоем будет перераспределена на промышленных потребителей, что-то наподобие применявшегося перекрестного субсидирования пассажирских перевозок за счет грузовых на железной дороге.

Но этот механизм компенсации заработает лишь на этапе зрелого рынка, теоретически – минимум через год и отразится на тарифах для промышленных потребителей, расходы которых вырастут. На переходном этапе единственный источник компенсации – это по традиции кэш-фло "Энергоатома" и "Укрэнерго".

Рынок электроэнергии испытал на себе несколько "торпедных атак", проведенных впопыхах из "зеленой" тины...

Как говорится, "рынок мне друг, но политический инвестор дороже". А для этого уже создан идеальный плацдарм для атаки на рыночную модель.

Речь о заранее предсказанном узком месте рынка электроэнергии – о водоканалах, которые вследствие хронических неплатежей за электрику попали на счетчик "поставщику последней надежды", у которого тариф в четыре раза выше рыночного (рыночные трейдеры попросту отказываются поставлять электрическую энергию водоканалам по причине их колоссальной задолженности).

В результате уже звучат угрозы пересчитать тариф на воду для населения. Хороший метод, уже опробованный в прошлом, когда для тех же водоканалов обосновывались новые расценки на хлор, отпускаемый известным предприятием. Теперь "вопл" водоканалов о росте тарифов на электроэнергию должен стать той самой "какофонией", с помощью которой рынок электроэнергии будет отформатирован под новый "политический смартфон".

Сколько проработает рыночная модель рынка электроэнергии в условиях "монокоалиции", сказать сложно...

<https://112.ua/mnenie/kak-rabotaet-rynok-elektroenergii-v-ukraine-503496.html>

Інформація на цю тему – «Урядовий кур'єр», 21.08.2019 «Ринок електроенергії: запитань більше, ніж відповідей».

ExPro, LB.ua, 14.08.2019

Зростання ціни на електрику в новому ринку практично не відбулося

Міністр енергетики та вугільної промисловості **Ігор Насалик** повідомив, що підняття цін на електроенергію з введенням нової моделі ринку, практично не відбулося. «Я дав основний параметр, який можна аналізувати: ОРЦ, яка

працювала до введення ринку е/е складала 1,62 грн/кВт-год, зараз ринок «на добу наперед» складає 1,64 грн/кВт-год. Тому, включаючи малі та середні підприємства, я б хотів, щоб вони працювали на тих сегментах ринку, в тих ринкових умовах і як ви бачите, підняття ціни практично не відбулося. Хоча ми прогнозували, що вона може піднятися на 8-10%», - сказав він.

Також Насалик заявив, що з введенням ринку зменшився тариф, за яким електроенергію продає теплова генерація.

«Сьогодні можемо сказати всім, тому, що ми підвели перші підсумки роботи ринку про те, що не тільки не відбувся ріст теплових електростанцій, а він зменшився... Протягом місяця, ми говоримо про середньозважену ціну, тариф ТЕС не збільшився, а зменшився від 7 до 15%», - зазначив Насалик.

Крім того, міністр спростував інформацію, про те що ціна на ринку «на добу наперед» чи ціна на електроенергію в Україні на 20% більша, ніж в європейських країнах.

«Мається на увазі Бурштинський півострів, який працює в цих умовах, повинен сказати, що ціни не тільки не збільшилися, а вони суттєво зменшилися», - заявив міністр. «Повинен сказати, що і Кабінет міністрів і Міністерство енергетики зробили все для того, щоб люди і промисловість не відчували введення ринку електроенергії, з іншої сторони, щоб ми відійшли від ручного управління і була похована формула «Роттердам+», - підсумував Насалик.

Коментуючи інформацію міністра, представник президента в Кабміні Андрій Герус зазначив, що тариф для теплової генерації до запровадження ринку становив 1,44 грн/кВт-год, тоді як в липні він виріс до 1,7 грн/кВт-год.

<https://expro.com.ua/novini/nasalik-pdnyatty-a-cni-na-elektroenergyu-v-umovah-novogo-rinku-praktichno-ne-vdbulosya>

Інформація на цю тему – Mind, 14.08.2019 «Гройсман: ціна електроенергії для населення залишається стабільною».

УНИАН, ExPro, Капітал, Українские Новости, Укрінформ, 14.08.2019

**«Енергоатом» продаватиме 75% своєї електроенергії
в рамках ПСО замість 90%**

Кабінет міністрів вніс зміни до постанови про покладення спеціальних обов'язків (ПСО) з компенсації різниці між ринковою та регульованою цінами електроенергії для побутових споживачів (населення) на ринку електроенергії, зобов'язавши НАЕК «Енергоатом» продавати 75% своєї електроенергії за регульованою ціною, замість 90%, йдеться в проекті постанови уряду.

Згідно з текстом документа, «Енергоатом» має продавати не більше 65% виробленої електроенергії на електронних аукціонах ДП «Гарантований покупець» і не більше 10% - операторам системи розподілу (ОСР) та оператору системи передачі (ОСП).

Обсяг електроенергії від ПрАТ «Укргідроенерго» залишився незмінним і становить 20%.

Згідно пояснювальної записки, Міненерговугілля зазначає, що за результатами перших тижнів роботи нового ринку стало зрозуміло, що обсяги

продажу електроенергії «Енергоатомом» передбачені попереднім рішенням перевищують обсяги необхідні для ПСО.

Також Кабмін визначив граничну ціну на електроенергію в рамках ПСО, вироблену АЕС, на рівні 51,2 коп/кВт-год (на серпень «Енергоатом» реалізував е/е в рамках ПСО по 56,67 коп/кВт-год), і граничну ціну електроенергії, виробленої ГЕС, на рівні 67,376 коп/кВт-год.

Зниження ціни продажі е/е для «Енергоатома» в рамках ПСО пояснюється тим, щоб не збільшити тариф компанії понад 77,3 коп/кВт-год (розрахунковий тариф на рівні II півріччя 2019р). Згідно пояснювальної записки, 15% е/е, які раніше продавалися в рамках ПСО, «Енергоатом» буде їх реалізовувати по графіку продажу нічної бази - 95,9 коп/кВт-год.

Також вносяться зміни до порядку закупівлі електроенергії ОСР для компенсації технологічних втрат. Документом передбачається встановлення обсягів закупівлі електроенергії на аукціонах ОСР та ОСП на рівні не більше 50% обсягу, необхідного для компенсації технологічних втрат. З метою покупки операторами обсягів електроенергії, які відповідають їх реальному споживанню, Міненерговугілля надаватиме організатору аукціонів граничні обсяги електроенергії по кожному оператору, у межах яких вони мають право купувати електричну енергію на аукціонах на щомісячній основі з метою покриття технологічних втрат.

12 червня Кабінет міністрів прийняв остаточну редакцію Порядку покладання спецобов'язків на ринку електроенергії. Згідно постанови КМУ № 512 від 12.06.2019р, для потреб населення «Енергоатом» та «Укргідроенерго» на аукціонах за двосторонніми договорами з граничною ціною мають продавати «Гарантованому покупцю» до 75% та до 20% електроенергії від свого виробітку відповідно. Для покриття мережевих втрат «Енергоатом» має продавати до 15% власної електроенергії на таких же аукціонах. Тимчасово, строком на 3 міс від дати початку функціонування ринку біржовим майданчиком для проведення таких аукціонів визначена «Українська енергетична біржа».

ДОКУМЕНТ <https://drive.google.com/file/d/1FTqL0rInB03GvJaMcUNC6L8pAM0VUhZD/view>
<https://www.unian.ua/economics/energetics/10651338-energoatom-prodavati-75-svoyeji-elektroenergiji-za-specialnimi-zobov-yazannyami-zamist-90-rishennya-uryadu.html>

Енергореформа, БизнесЦензор, 16.08.2019

Гарантированный покупатель и USAID будут сотрудничать в рамках проекта по энергобезопасности

ГП "Гарантированный покупатель" (ГарПо) и Агентство США по международному развитию (USAID) подписали меморандум о взаимопомощи в рамках проекта энергетической безопасности, передает Энергореформа. Согласно сообщению предприятия, церемония подписания состоялась 15 августа.

Проект энергетической безопасности USAID с бюджетом \$85 млн направлен на предоставление Украине помощи в усовершенствовании нормативно-правовой базы энергосектора, усилении надежности поставки энергоресурсов, создании и развитии механизмов свободных энергорынков, их интеграции в европейские.

ГП "Гарантований покупець" викупает произведенную по "зеленому" тарифу електроенергію и реалізує її на ринку "на сутки вперед". Підприємство також забезпечує функціонування механізму PSO, для недопущення росту цін для населення. ГарПо купує е/е у державних НАЕК "Енергоатом" і ЧАО "Укргідроенерго" і реалізує її постачальникам універсальних послуг, які продають її населенню по фіксованим тарифам, ще частина – продає на ринку "на сутки вперед" для компенсації втрат.

Підприємство також буде відповідати за проведення аукціонів для зеленої генерації, які повинні початися з 2020 року.

<http://reform.energy/news/garantirovannyu-pokupatel-budet-sotrudnichat-s-usaid-v-ramkakh-proekta-po-energobezopasnosti-12260>

БізнесЦензор, Мініпром, Fin.Org.UA, 19.08.2019

Скільки населення реально платить за електроенергію

Сергій Головний

Як працює новий ринок. Електроенергія (е/е) в новому ринку продається в чотирьох сегментах. На всіх, теоретично, ціна ресурсу має бути різною:

Ринок двосторонніх договорів (РДД).

Ринок на добу наперед (РДН) та Внутрішньодобовий ринок (ВДР).

Балансуючий ринок (БР).

Як працює перехресне субсидування. Споживачі в Україні поділені на дві великі групи – побутові (населення) та непобутові (юрособи, або умовно – промисловість). Побутові купують е/е значно дешевше ринку. За це платять генеруючі держкомпанії, на які Урядом покладено спеціальні обов'язки.

Через це їх ресурс вилучений з конкурентного ринку, що призводить до високої ціни на е/е на ринкових сегментах.

Згідно постанови Кабміну №483 від 5 червня про покладання спецоб'язків, головним донором низьких цін для населення є держкомпанія НАЕК "Енергоатом".

Вона продає 75% своєї е/е держкомпанії "Гарантований покупець" для потреб населення за низькою регульованою ціною: 567 грн/МВт*г.

Ще 20% своєї е/е для цих потреб продає держкомпанія "Укргідроенерго". Її ціна продажу складає близько 640 грн/МВт*г.

Частина е/е "Гарантований покупець" продає постачальникам універсальних послуг (ПУП) ще дешевше, ніж купив – по середній ціні 5 грн/МВт*г. Залишок продається на РДН по ціні близько 1600 грн/МВт*г, щоб компенсувати збитки.

ПУП – пов'язані постачальні компанії обленерго, які почали працювати з 1 січня 2019 року в рамках запуску роздрібного ринку е/е.

В результаті таких операцій "Гарантований покупець", за підрахунками "USAID Проект енергетичної безпеки" буде мати близько 12 млрд грн чистого прибутку за рік.

"Енергоатом" також продає ДП "Гарантований покупець" 15% своєї е/е на технологічні витрати для операторів систем розподілу (ОСР, обленерго) та оператора системи передачі (ОСП, держкомпанія НЕК "Укренерго").

Також в статті розглядаються питання:

Як формується ціна електроенергії для промисловості.

Як формується тариф для населення. Населення споживає близько 30% електроенергії в країні, при тому що потребує більше витрат на передачу, розподіл і поставку.

Чому перехресне субсидування стримує економіку. В Україні кінцевий тариф для населення менше приблизно в два рази, ніж кінцевий тариф для промисловості. А ціна електроенергії, як товару, для населення менше в середньому в 20 разів.

Чому населення платить за дорогу електроенергію промисловості. Населення так чи інакше платить за високі промислові тарифи на е/е. Згідно даних Держстату, в липні Індекс цін промислової продукції підвищився на 3,6%. Головна причина – підвищення тарифів на е/е для юросіб в середньому на 16,4%.

Іншими словами, підвищення ціни на е/е для бізнесу було закладене в споживчі ціни на продукцію всередині країни.

Помітними для населення будуть наслідки підвищення цін на електроенергію для водоканалів, підприємств, які оперують міським пасажирським електротранспортом і "Укрзалізниця".

Крім того в статті наводяться діаграми, рисунки та таблиці:

Частка різних сегментів ринку в первинних продажах електроенергії з 1 по 5 липня.

Механізм покладання спеціальних обов'язків (ПСО).

Як формується ціна електроенергії у новому ринку для промисловості .

Структура тарифу на електроенергію для промисловості.

Складова тарифу на е/е для промисловості.

Споживання електроенергії населенням і промисловістю.

Тарифи на електроенергію для населення з ПДВ.

Структура тарифу на електроенергію для населення.

Складова тарифу на е/е для населення.

Порівняння вартості електроенергії для населення і промисловості.

Індекси відпускних цін промисловості.

https://biz.censor.net.ua/resonance/3143497/sklki_naselennya_realno_platit_za_elektroenergyu

УНІАН, 21.06.2019

Збитки державних Енергоатома та Укргідроенерго від зміни механізмів ринку електроенергії перевищать 10 млрд грн – експерт

Зміни до механізму ПСО на ринку електричної енергії, які в таємному режимі без обговорення з учасниками ринку ухвалив КМУ, остаточно знищують ринок і залишають конкурувати між собою лише компанії – ДТЕК Енерго і Донбасенерго. Про це в коментарі повідомила керівник програм та проєктів Асоціації «Український ядерний форум» **Ірина Мерлиця**.

Вона зазначила, що прийняті на минулому засіданні КМУ зміни до порядку ПСО дозволяли поступово вдосконалювати діючі механізми, розширювати реальну конкуренцію на ринку, знижуючи ціни для промислових споживачів шляхом двосторонніх контрактів з НАЕК «Енергоатом».

«Натомість ухваленим сьогодні рішенням Енергоатом взагалі усувається з конкурентного сегменту ринку довгострокових договорів, частка державного Укргідроенерго в ПСО збільшується таким чином, що перевищує його можливість працювати в базовому режимі – цю різницю йому доведеться купувати на ринку зі збитком», - наголосила експерт.

За її даними, збитки Енергоатома від зміни ПСО зростають ще на 2 млрд грн. Загалом, збиток Енергоатома через ПСО вона оцінює у 10,2 млрд грн.

«Таким чином, враховуючи по суті летаргічний стан поки що державного Центренерго, не диспетчеризовану зелену генерацію, на ринку залишиться конкурувати сам із собою ДТЕК Енерго і частково Донбасенерго. А щоб вони від такого щастя не завищували ціну, їх НКРЕКП буде обмежувати. Відтак на новому енергоринку України власне ринку не залишається», - підкреслила І. Мерлиця.

<https://www.unian.ua/economics/energetics/10658904-zbitki-derzhavnih-energoatoma-ta-ukrgidroenergo-vid-zmini-mehanizmiv-rinku-elektroenergiji-perevishchat-10-mlrd-grn-ekspert.html>

Укрінформ, 20.08.2019

Як влада “рятуватиме” бізнес від високих цін на електрику

Владислав Обух

Команда президента готує три рішення, завдяки яким розраховують щонайменше на 20% знизити вартість електроенергії для промисловості. Про це на брифінгу після наради під головуванням Володимира Зеленського розповів представник президента у Кабінеті міністрів Андрій Герус. Таким чином влада хоче мінімізувати негативні "цінові" наслідки започаткування в Україні ринку електроенергії (з 1 липня).

Три рецепти від високої "цінової температури". Найдошкульніше підвищення ціни на електроенергію вдарило по енергоємному феросплавному виробництву, яке майже повністю підконтрольне структурам олігарха Ігора Коломойського...

... за півтора місяця роботи нового енергоринку низхідний ціновий тренд так і не з'явився. Тож без адміністративного втручання у ринкові відносини, схоже, не обійтись.

Серед рішень, які мають сприяти зниженню цін на електроенергію для промисловості, Андрій Герус назвав такі.

1. Зміна порядку ПСО (покладання спеціальних зобов'язань із забезпечення населення та підприємств теплокомуненерго енергоресурсами за регульованими цінами) на ринку електроенергії.

Зокрема, планують збільшити відповідні зобов'язання для одного із учасників ринку – ПрАТ "Укргідроенерго", – зменшивши натомість обсяги ПСО для іншого великого "гравця" – ДП "НАЕК "Енергоатом". Відповідно, "Енергоатом" зможе постачати більше дешевої (адже собівартість атомної енергії найнижча) електрики на ринок. Бо поки що компанія змушена постачати 90% виробленої енергії за умовами ПСО, і лише 10% може продавати бізнесу.

2. Зниження тарифу для ПрАТ "Укренерго" (оператора магістральних і міждержавних ліній електропередачі, який також здійснює централізовану диспетчеризацію роботи Об'єднаної енергосистеми).

Такий крок, ймовірно, сприятиме зменшенню вартості електроенергії на 11%. Нагадаємо, з відповідними пропозиціями до влади звернулася Федерація роботодавців паливно-енергетичного комплексу України. Автори звернення вважають, що вартість електроенергії для промисловості можна знизити за рахунок коригування Енергобалансу України, зокрема, враховуючи реальні обсяги електроенергії, яка виробляється із відновлювальних джерел.

3. Встановлення цінових обмежень на внутрішньодобовому ринку електроенергії і ринку "на добу наперед".

"Нічну ціну є сенс дещо підвищити – десь на 10%, а денну – знизити на 15-20%, бо вона суттєво вища, ніж у країнах Європи", – наголосив Андрій Герус. Підвищення "нічної" ціни має активізувати участь в роботі енергоринку підприємств теплової генерації, які поки що не дуже охоче беруть участь у торгах, пояснюючи це саме "непривабливістю" нічного тарифу.

При цьому представник президента в Кабміні запевнив, що очікуване зниження стосуватиметься усіх без винятку промислових споживачів, а не "обраних". Таким чином він відповів на можливі закиди щодо "підігравання" окремим категоріям споживачів – приміром, тим же феросплавникам. Безумовно, зниження вартості електроенергії, якщо воно в результаті станеться, буде вигідним усьому вітчизняному бізнесу (за винятком хіба що виробників, постачальників та продавців енергії).

Ринок – так ринок. Експерти застерігають від державного втручання. Водночас експерти критикують запропонований підхід. І головною помилкою влади вони називають намагання втрутитися у ринкові відносини, що повністю дискредитує саму ідею створення прозорого й конкурентного енергоринку. "Дивно, що вже за півтора місяця після започаткування ринку лунають пропозиції щодо адміністративного втручання в його роботу, – каже в коментарі Укрінформу експерт з питань енергетики **Геннадій Рябцев**. – Може, тоді краще взагалі відмовитися від ринкових відносин у цій сфері і повернутися до державного регулювання?". При цьому експерт сумнівається, що бодай одне із трьох запропонованих командою президента рішень буде ефективним: "Приміром, що може дати перерозподіл ПСО між двома державними підприємствами? Хіба ж змінюється сума від зміни місця доданків? Можливо, робота "Енергоатому" й стане прибутковішою. Натомість більших збитків зазнаватиме "Укргідроенерго"..."

Окремо Геннадій Рябцев критикує за інертність вітчизняний бізнес. ...майже нічого не зробивши для зменшення енергоємності своїх виробництв та не вживши інших заходів, які б гарантували підвищення рівня конкурентності української продукції. Натомість представники різних галузей тепер навперерей кинулися вимагати від влади преференцій...

На думку експертів, значну увагу варто приділити і впровадженню механізмів, які б мотивували найбільших гравців, зокрема енергохолдинг Рината Ахметова "ДТЕК", до розукрупнення. Одним із таких механізмів називають перегляд цінових обмежень, які НКРЕКП встановлює на ринку. І традиційний для подібних ситуацій рецепт: посилення впливу антимонопольних органів.

Аби вберегтися від проблем у майбутньому і повністю "відрегулювати" новий ринок електроенергії, Україна має зробити і низку інших важливих кроків – зокрема, законодавчих. Пов'язано це, приміром, із нещодавною ухвалою Конституційного суду, який вважає, що регулятор ринку, НКРЕКП, свого часу

був створений у неконституційний спосіб. Відповідно, вже з 1 січня наступного року правова невизначеність статусу Нацкомісії та відсутність чітких правил її взаємодії з органами влади можуть дестабілізувати роботу ринку. Андрій Герус, до речі, розповідав про готовність подати до парламенту новий законопроект про НКРЕКП вже у вересні.

Також необхідно "розібратися" з ризиками, пов'язаними з енергозабезпеченням ЖКГ та підприємств комунального сектору...

Потребує вирішення й питання заборгованості перед виробниками "зеленої" енергії...

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2763784-ak-vlada-ratuvati-biznes-vid-visokih-cin-na-elektriku.html>

Додаткова інформація на цю тему – Прямий, 20.08.2019 «Знизити ціни для промисловості - це знищення ринку електроенергії в Україні». ...в ефірі "Прямого" експерт з питань енергетики Юрій Корольчук прокоментував ініціативу уряду у сфері регулювання цін на електроенергію в Україні.

"Така заява дивує не з точки зору підтримки приватного бізнесу, а з точки зору функціонування ринку електроенергії. Він вже функціонує другий місяць. І фактично такі заяви і такі кроки, які пропонують сьогодні в команді Зеленського, зокрема його представник в уряді **Андрій Герус** - ці кроки фактично означають припинення функціонування ринку електроенергії. Тобто його кінець. Тому що всі ці пропозиції про перегляд граничної ціни на електроенергію, яка сьогодні встановлена НКРЕКП. Тобто ціну пропонують ще нижчою зробити. І це означатиме бюрократичне регулювання ринку, тобто не буде тепер ринку електроенергії", - сказав Корольчук.

На його думку, подібні рішення призведуть до дуже жорсткої реакції міжнародних партнерів, які допомагали впроваджувати ринок електроенергії в Україні.

"На скільки я знаю, в них вже круглі очі від таких заяв, тому що вони не розуміють, для чого тоді Україна два роки готувалася і впроваджувала ринок електроенергії", - додав Корольчук.

Голос України, Урядовий кур'єр, 21.08.2019 «Зменшать тарифи на електроенергію для побутових споживачів». Укрінформ, УНН, ТСН, Facebook, 21.08.2019 «Герус: Електроенергія для промисловості з вересня подешевшає на 10-11%», Andriy Gerus.

♦ Очікувані надії і зміни у тарифній політиці

«ДЕНЬ», 14.08.2019

Ціна на газ для населення в серпні має знизитися

Липень був винятково сприятливим для торгівлі природним газом на Українській енергетичній біржі. Про це повідомляє прес-служба компанії. Загалом компанії реалізували 16 млн куб. м. ресурсу липня та 31 млн куб. м. ресурсу серпня. Ініціаторами торгових сесій серед інших були як українські видобувні компанії, так і трейдери.

Позитивну динаміку показували торги «Нафтогаз Трейдинг».

Компанія з 5 липня реалізувала майже 100% виставлених обсягів ресурсів липня та серпня. Це найкраща результативність продажів серед інших ініціаторів торгових сесій за напрямом «Природний газ».

Серпень для Нафтогаз Трейдинг розпочався не менш результативно...

Зазначається, що з 1 серпня компанія реалізує ресурси серпня та вересня кожного торгового дня.

«Ми задоволені співпрацею з «Нафтогаз Трейдинг» у побудові ліквідного біржового ринку природного газу в Україні. Компанія впроваджує прозорі процедури продажу ресурсу, що сприяє розвитку прозорого ціноутворення на ринку природного газу», — зазначив голова біржового комітету Української енергетичної біржі **Олексій Дубовський**.

Днями прем'єр-міністра України Володимир Гройсман доручив АК «Нафтогаз України» в серпні знизити ціну природного газу для населення. Ціна має впасти ще на 265 грн за тисячу кубічних метрів. Про це пише Урядовий портал з посиланням на постанову № 293 Кабміну від 3 квітня цього року.

Відповідно до цієї постанови, з червня НАК «Нафтогаз» зобов'язаний продавати для населення газ за ціною, що є найнижчою на одному з чотирьох майданчиків:

1. Мінекономрозвитку — середня митна вартість імпортованого газу в липні становила 4812 грн за тисячу кубічних метрів без ПДВ.

2. Українська енергетична біржа — газ на серпень у липні продався за ціною 4654 грн за тисячу кубічних метрів без ПДВ.

3. НАК «Нафтогаз» — газ для промисловості по передоплаті, що встановлена на серпень, 4640 грн за тисячу кубічних метрів без ПДВ.

4. Або за ціною ПСО, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2018 р. № 867, що на липень розрахована, як 7185 грн за тисячу кубічних метрів без ПДВ.

Найнижчою виявилася ціна НАК «Нафтогаз». Тому ціна газу в серпні для населення, без ПДВ без тарифів на транспортування та постачання, становитиме 4640 грн за тисячу кубічних метрів, що менше на 265 грн, ніж ціна в липні 4905 грн.

<https://m.day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/cina-na-gaz-dlya-naseleण्या-v-serpni-maye-znyzytysya>

Додаткова інформація на цю тему – УНІАН, 21.08.2019 «Нафтогаз» пропонує закупити газ за літніми цінами». Компанія запустила новий продукт

«Газовий запас» і пропонує побутовим споживачам купити газ у вересні за низькою літньою ціною і використовувати його протягом опалювального сезону. Скористатися пропозицією можна буде до 25 вересня. Відпускна ціна «Нафтогазу» газопостачальним підприємствам у рамках цього продукту становить 4874,42 грн за тис. куб. м (без ПДВ і вартості транспортування і розподілу). Як наголосили у компанії, для максимальної зручності споживачів НАК запропонував участь у цій програмі всім газопостачальним компаніям України, які обслуговують побутових споживачів. З умовами пропозиції газопостачальної компанії «Нафтогаз України» можна ознайомитися на сайті www.gas.ua.

<https://www.unian.ua/economics/energetics/10659051-naftogaz-proponuye-naselennyu-zakupiti-gaz-za-litnimi-cinami.html>

Енергореформа, УНІАН, 16.08.2019

АМКУ начал расследование возможного сговора при определении цен на уголь госшахт для ТЭС и ТЭЦ

Антимонопольный комитет Украины (АМКУ) начал расследование по признакам вероятных антиконкурентных согласованных действий при определении цен на энергетический уголь государственных шахт для нужд ТЭС и ТЭЦ.

"Комитет установил, что в течение 2017-18 гг. Министерство энергетики и угольной промышленности Украины при участии ГП "Держвуглепостач", ПАО "Донбассэнерго", ООО "ДТЭК Энерго", ГПВД "Укринтерэнерго", ЧАО "Черкаское химволокно", ООО "Фирма "Технова" проводило совещания для достижения договоренностей относительно цен на угольную продукцию государственных предприятий для генерирующих компаний ТЭС и ТЭЦ, что подтверждено протоколами этих совещаний", - говорится в сообщении.

В комитете отметили, что указанные компании являются потенциальными конкурентами на рынках электроэнергии и энергетического угля, соответственно, поддержание этими компаниями предложений относительно повышения цен на угольную продукцию для ТЭС и ТЭЦ до согласованного уровня могло привести к искажению конкуренции.

В связи с этим АМКУ начал рассмотрение дела...

<http://reform.energy/news/amku-nachal-rassledovanie-vozmozhnogo-sgovora-pri-opredelenii-tsen-na-ugol-gosshakht-dlya-tes-i-tets-12265>

Украинские Новости, 13.08.2019

Укрэнерго: Цена электрики для промышленности может снизиться на 180-200 грн мВт/час

В ближайшее время, к утверждению в Кабинете министров будет представлено два проекта постановлений, которые предусматривают изменение подходов к ПСО для уменьшения финансовой нагрузки на промышленные предприятия. "Укрэнерго" поддерживает вариант документа, который разрабатывался Нацкомиссией, осуществляющей регулирование в сфере

енергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ). Реализация предусмотренных документом положений, приведет к снижению цены на электроэнергию для промышленности на 180-200 грн мВт/час, сообщил глава "Укрэнерго" Всеволод Ковальчук на пресс-конференции.

Ковальчук отметил, что с момента запуска рынка электроэнергии с 1 июля, в среднем цена на электроэнергию для промышленности выросла на 20-25%. Сейчас цены в Украине выше чем в странах Восточной Европы.

"Я обращаюсь к правительству с просьбой максимально быстро утвердить проект, предложенный НКРЭКУ", - сказал Ковальчук.

"В то же время, реализация варианта предложенного Министерством топлива и энергетики, может привести к росту тарифов "Укрэнерго" и операторов системы распределения", - подчеркнул Ковальчук.

Інформація на цю тему – Радіо Свобода, 13.08.2019 «В «Укренерго» назвали причини подорожчання електроенергії для промисловості».

ExPro, Укрінформ, 15.08.2019

Гройсман до НКРЕКП: Хай не включають нам дурня і зменшують тарифи на е/е

Прем'єр-міністр **Володимир Гройсман** звернувся до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) з вимогою знизити тарифи на електроенергію для промисловості.

Про це він заявив під час засідання уряд 14 серпня.

«Тому я пропоную, крім тих рішень, що ми розглянули, урядове доручення НКРЕКП та Міненерговугілля врегулювати питання ціни для промисловості у зв'язку з впровадженням ринку електричної енергії. І до наступного уряду, хай збирається це НКРЕКП, хай розглядає це питання, хай зменшують ці тарифи, це їхнє повноваження, хай не включають нам дурня. Це їхнє повноваження, вони мають його виконати», - заявив Гройсман.

Крім цього, прем'єр-міністр додав, що вимагає від Міненерговугілля та НКРЕКП прийняти всі необхідні нормативно-правові акти у межах своїх повноважень для того, щоб знизити ціни на електроенергію «І це не тільки я вимагаю, а вимагає ще й президент України», - уточнив Гройсман.

<https://expro.com.ua/novini/groysman-do-nkrekp-hay-ne-vklyuchayut-nam-durnya--zmenshuyut-tarifi-na-ee>

24 канал, UA.utro.news, 13.08.2019

Почасовая подача воды: как этого не допустить

Водоснабжающие организации предупредили, что могут перейти на почасовую подачу воды потребителям. Причина – подорожание электроэнергии и необходимость оптимизировать расходы. Представители энергобизнеса говорят, что для предотвращения "водного коллапса" стоит пересмотреть тарифообразование на рынке электроэнергии.

Как пояснил в комментарии СЕО энергетического провайдера ETG.UA **Владимир Шведкий**, действия водоканалов могут быть оправданы выживанием.

Потому что подача воды в определенные часы будет связана с сокращением энергозатрат.

Если ночью электроэнергию можно покупать до 90 копеек, то дневной тариф составляет до 2 гривен, – пояснил эксперт.

Предприятия, находящиеся в состоянии выживания, ищут пути для оптимизации расходов. Устроит ли это потребителей, которые хотят иметь воду круглосуточно? Наверное не устроит, акцентировал Шведкий.

"Что может спасти ситуацию? Наше предложение в следующем: нововведенные тарифы, а именно – тариф оператора системы передачи 34 копейки, который включает в себя много спорных дополнительных расходов, необходимо перенести на производителя электроэнергии. Сегодня согласно постановлению НКРЭКУ его должен оплачивать поставщик. А это, в основном, не генерация, а компании-трейдеры, розничные поставщики", – пояснил эксперт.

Второе – запуск рынка двусторонних договоров. Энергоатом должен выходить с возможностью продажи в рынок частным компаниям своей генерации, считает Шведкий.

И третье – в случае переноса тарифа оператора системы передачи в структуру себестоимости затрат производителя, **необходимо увеличить не более чем на 10% предельные цены рынка на сутки вперед, поскольку он сегодня является единственным ликвидным рынком из всех действующих в новой модели.**

https://24tv.ua/ru/pochasovaja_podacha_vody_kak_jetogo_ne_dopustit_n1191489

♦ Синхронізація з Європейською енергетичною системою: різні погляди на проблему

ExPro, УНІАН, 13.08.2019

Проект «Енергоміст: Україна-ЄС» не відповідає інтересам України

НЕК «Укренерго» заявляє, що реалізація проекту «Енергетичний міст: Україна – ЄС» не відповідає інтересам України в частині синхронізації енергосистеми України в об'єднання операторів енергосистем країн континентальної Європи (the European Network of Transmission System Operators for Electricity, ENTSO-E). Про це 13 серпня під час прес-брифінгу повідомив керівник «Укренерго» **Всеволод Ковальчук**.

«Зазначений проект з нашої точки зору, як оператора системи, станом на сьогодні, не відповідає інтересам державі України в частині синхронізації енергосистеми України з об'єднаною континентальною мережею Європи», - заявив він.

За його словами, після повної синхронізації ОЕС України в ENTSO-E, НАЕК «Енергоатом» матиме можливість самостійно укласти довгостроковий контракт з продажі електроенергії, в разі наявності покупців.

«Цей конкурс незважаючи на те, що він мав численні критичні зауваження, саме технічні з нашого боку...був оголошений. В цьому конкурсі було визначено, що після підписання контракту, умовою набуття цього конкурсу є виконання повного переліку наших зауважень. Це мають погодити всі країни, в тому числі Польща», - заявив Ковальчук.

За даними «Укренерго» досі залишається невирішеним питання динамічної стійкості Хмельницької АЕС, живлення власних проблем та відсутність досліджень з європейською стороною.

«Фактично, цей контракт може набути чинності лише до того моменту, коли ми будемо готові до повної синхронізації. Питання в чому сенс проекту, який інвестує гроші в розділену енергосистему, і ці гроші чималі. Ми вважаємо, що на сьогодні, технічно нереалістично поки немає дослідження. Але незважаючи на це, конкурс відбувався. Він отримав одну єдину пропозицію. І напевно співпадіння, але виграли ті, хто були ініціатором державного партнерства», - додав Ковальчук.

Крім цього, за словами Ковальчука, найближчим часом може відбутися підписання контракту. «Ми бачимо ризики для ОЕС України, ми бачимо ризики для процесу синхронізації. Ми бачимо, що повна синхронізація і проект вставки постійного струму несуть більші перспективи для енергосистеми України, для ринку України, і навіть для «Енергоатому», - уточнив Ковальчук.

«Укренерго» в середині липня заявило, що економічна доцільність від реалізації проекту «Енергетичний міст – ЄС» значно менша, ніж від проекту з будівництва вставки постійного струму (ВПС) між ОЕС України та островом Бурштинської ТЕС.

<https://expro.com.ua/novini/proekt-energostukrana-s-ne-vidpovda-nteresam-ukrani-v-chastin-sinhronzac-z-entso-e--ukrenergo>

Додаткова інформація на цю тему – Укренерго, 13.08.2019 «Будівництво енергомосту «Україна - ЄС» несе ризики для ОЕС України». Цей проект було затверджено Кабінетом міністрів України у 2015 році (Розпорядження від 15.06.2015 р. №671-р) для розширення можливостей для експорту електроенергії з України в Європу. Він передбачає виділення другого енергоблоку Хмельницької АЕС (ХАЕС) потужністю 1000 МВт разом з повітряною лінією (ПЛ) 750 кВ «ХАЕС — Жешув» для експорту електроенергії до Польщі.

Вважаємо за потрібне наголосити, що сьогодні склалася ситуація, за якої розширення «острову Бурштинської ТЕС» за рахунок будівництва енергомосту «Україна — ЄС» є недоцільним, як з економічної точки зору, так і в контексті інтеграції енергосистеми України до енергомережі континентальної Європи (ENTSO-E).

Більше того, проект «Енергомосту «Україна— ЄС» має наступні недоліки:

- не доведена безпечна робота другого енергоблоку ХАЕС з точки зору живлення власних потреб та динамічної стійкості;

- втрачається будь-яка можливість використання електроенергії другого енергоблоку ХАЕС для потреб України (передбачений прямий експортний контракт на 20 років) в умовах, коли ДП «НАЕК «Енергоатом» має продавати 90% електроенергії на внутрішньому ринку за регульованими обмеженими цінами: 75% — Гарантованому покупцю для потреб населення і 15% — для закупівлі втрат оператором системи передачі та операторами систем розподілу. Можливості для експорту електроенергії з решти АЕС взагалі не передбачені.

- обмеження генерації решти енергоблоків Рівненської та Хмельницької АЕС для потреб України

- непрозоре ціноутворення на електроенергію, яка буде викуплена у державного Енергоатома приватною компанією на 20 років вперед. Адже ціна має встановлюватися заздалегідь для всього терміну дії контракту.

Не виконане дослідження можливості безпечного відокремлення енергоблоку № 2 ХАЕС від ОЕС України

Проект не узгоджено з ENTSO-E та системним оператором Польщі PSE Operator. Відсутні дослідження його впливу на роботу мережі ENTSO-E

Водночас єдиною можливістю суттєво збільшити конкуренцію та допустити європейських гравців на український ринок у стислий термін, тобто до повної синхронізації з ENTSO-E, є будівництво вставки постійного струму (ВПС) потужністю від 600 МВт на межі ОЕС України та острову Бурштинської ТЕС (ПС 750 «Західноукраїнська»).

Цей проект може бути реалізований за 2,5 роки, а орієнтовні витрати складуть – до 150 млн доларів. При цьому очікуваний економічний ефект для ОЕС України від роботи вставки постійного струму вже в перший рік експлуатації може скласти від 150 млн доларів. Таким чином, цей проект може окупитися ще до повної синхронізації з ENTSO-E.

Будівництво ВПС не означає відмову системного оператора Укренерго від планів повністю синхронізувати українську енергосистему з європейською. Навпаки, реалізація цього проекту значно полегшить об'єднання енергосистем та суттєво підвищить рівень операційної безпеки функціонування ОЕС України.

<https://ua.energy/media/pres-tsentr/pres-relizy/budivnytstvo-energomostu-ukrayina-yes-nese-ryzky-dlya-energosityemy-ukrayiny/>

ExPro, 14.08.2019 «**Вставка постійного струму ОЕС-ENTSO-E можна збудувати до середини 2020 р. – Укренерго**». «Коли ми зрозуміли, що модель ринку призводить до значних викривлень і нам необхідно підсилювати конкуренцію за рахунок імпорту, було обраховано ціноутворення за рахунок вставки постійного струму. Попереднє дослідження, яке робило «Укренерго» (воно опиралося на дані Світового банку), показало, що вставка постійного струму потужністю 600 МВт може забезпечити такий ціновий вплив на ОЕС України, який дозволить зекономити витрачені €150 млн (це максимум, відповідно до оцінок Світового банку, наші оцінки нижчі) протягом одного року за рахунок пониження цін внаслідок додаткової конкуренції», - пояснив голова «Укренерго» **Всеволод Ковальчук**.

За словами Ковальчука, якщо вставка буде побудована до 2022р включно, то вона є абсолютно feasible (економічно та технічно обґрунтованою), навіть без урахування її подальшого використання після повної синхронізації з ENTSO-E, яка запланована на 2023р.

«Якщо ТЕО, яке розробляється Світовим банком, буде зроблене вчасно, – до кінця поточного року і ми зможемо вийти на фінансування проекту і проведення тендерних процедур з середини наступного року, вставка може бути збудована до середини 2020 року, тобто біля півтора року вона буде гарантовано знаходитися в роботі», - вважає Ковальчук.

«Вставка – це не лише торговий інструмент, це також дуже важливий елемент операційної безпеки», - резюмував голова «Укренерго».

<https://expro.com.ua/novini/vstavka-postynogo-strumu-mj-oes-ta-entso-e-moje-butizbudovana-do-seredini-2020r--ukrenergo>

Енергоатом, 13.08.2019

Визначено переможця конкурсу за проектом «Енергоміст «Україна – ЄС»

Наказом Міненерговугілля від 30.07.2018 № 404 створено комісію з питань проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо проекту «Енергетичний міст «Україна – Європейський Союз».

Членами Комісії проведено оцінку конкурсних пропозицій, які були надані учасником конкурсу ТОВ «ЮКРЕЙН ПАУЕР БРІДЖ КОМПАНІ ЛІМІТЕД» та встановлено її відповідність конкурсній документації.

За результатами засідання 9 серпня 2019 року, визначено переможця конкурсу для здійснення державно-приватного партнерства щодо проекту «Енергетичний міст «Україна – Європейський Союз» – ТОВ «ЮКРЕЙН ПАУЕР БРІДЖ КОМПАНІ ЛІМІТЕД».

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, БизнесЦензор, Українська енергетика, День, 15.08.2019 "Ukraine Power Bridge Company определена победителем конкурса по энергомосту "Украина-ЕС" – протокол комиссии". Согласно информации в тексте протокола, предложенный консорциумом ожидаемый срок выполнения работ по программе развития межгосударственных электросетей (ПРМС) и смежной инфраструктуры, которая позволит выдавать мощность энергоблока №2 Хмельницкой АЭС в страны ЕС, составляет 13 кварталов с момента начала выполнения работ. Предложенный

предварительный показатель прироста производства э/э по результатам программ повышения эффективности (ППЭ) АЭС и наращивания мощности (ПНМ) составляет 3,2 ТВт-ч. Ожидаемый срок выполнения программ – 28 кварталов с момента начала выполнения обязательств. Ожидаемый объем инвестиций в ПИМС составляет EUR47,7 млн, в ППЭ – EUR108,6 млн, ПНМ – EUR87,2 млн. Минэнерго приказом, которым утвердило обозначенный протокол заседания комиссии, определило дату старта переговоров с победителем – 2 сентября 2019 года, а также уполномоченного на их проведение – директора департамента ядерной энергетики и атомно-промышленного конкурса Олега Коринова.

Получаемые от экспорта электроэнергии с этого блока средства планируется использовать для финансирования строительства блоков №3-4 на Хмельницкой АЭС.

Консорциум Ukraine Power Bridge Company Limited зарегистрирован в Ирландии в феврале 2019 года (с почтовым адресом: Киев, ул. Бульварно-Кудрявская, 24, БЦ "Ренессанс").

<http://reform.energy/news/ukraine-power-bridge-company-opredelena-pobeditelem-konkursa-po-energomostu-ukraina-es-protokol-komissii-12251>

UBR, 15.08.2019 **«Конкурс по энергомоству Украина-ЕС выиграл консорциум с участием Westinghouse»**, Максим Беркаль.

УНИАН, 14.09.2019

Проект энергомоста Украина-ЕС, который одобряют в Европе и США, тормозит «Укрэнерго» – «Энергоатом»

«Энергоатом» выразили удивление, что государственная компания – оператор магистральных сетей выступает против восстановления магистральной сети между Украиной и Польшей, зато лоббирует вставки постоянного тока (ВПТ), которые будут возводиться около 3 лет.

Проект «Энергетический мост «Украина – ЕС» отвечает не только интересам украинского государства, но и Европейского Союза, и в полной мере коррелируется с намерениями Украины синхронизировать свою объединенную энергосистему с европейской. Именно поэтому проект энергомоста кардинально отличается по масштабу и ожидаемыми выгодами для государства от строительства вставок постоянного тока.

Так прокомментировали УНИАН в пресс-службе НАЭК "Энергоатом" заявление главы Укрэнерго **Всеволода Ковальчука**, что «строительство Энергетического моста «Украина-ЕС» является нецелесообразным, поскольку несет риски для энергосистемы Украины и не отвечает интересам государства». В НАЭК «Энергоатом» выразили удивление, что государственная компания – оператор магистральных сетей выступает против восстановления магистральной сети между Украиной и Польшей, зато лоббирует вставки постоянного тока (ВПТ), которые будут возводиться около 3 лет. «В июле Укрэнерго заявило, что полная синхронизация украинской ОЭС с ENTSO-E состоится в 2023 году. Одновременно, полная синхронизация не требует использования вставок постоянного тока, поэтому не понятно, зачем Украине тратить средства на вставки постоянного тока, которые будут выполнять свою функцию не больше года. Говоря о сооружении ВПТ, как о шаге к синхронизации ОЭС Украины с

ENTSO-E, в.о. руководителя «Укрэнерго» забывает, что на самом деле их строительство выходит за рамки соглашения с ENTSO-E. Соглашение было заключено в 2017 году и предусматривало в качестве первого этапа синхронизации именно расширение Бурштынского энергоострова благодаря реализации проекта энергетического моста, а не строительство ВПТ», - напомнили в пресс-службе Энергоатома.

Как отмечали в прошлом году аналитики Атлантического совета, «в своей сути "Энергетический мост Украина-ЕС" опирается на проект Европейского банка реконструкции и развития по модернизации украинских сетей передачи электроэнергии для ее дальнейшей синхронизации с европейской энергосистемой ENTSO-E. Украина имеет потенциал для подключения к сетям Евросоюза и его рынка электроэнергии, она может стать надежным экспортером электроэнергии для Европы. Энергомост позволит обеспечить поставки электроэнергии с Хмельницкой АЭС в Польшу по имеющимся линиям электропередач, что помогло бы снизить зависимость Европы от России в энергетической сфере.

Справка. Проект «Энергетический мост Украина-Европейский Союз» предусматривает инвестиции в ремонт линии 750 кВ Хмельницкая – Жешув, которая соединяет Хмельницкую АЭС с Польшей, в повышение мощности АЭС. Напомним, проект «Энергомост«Украина – ЕС» является первым проектом государственно-частного партнерства, который предусматривает интеграцию объединенной энергетической системы Украины с европейской энергосистемой. Привлеченные за счет экспорта из второго блока ХАЭС средства дают финансовый инструмент для достройки двух энергоблоков ХАЭС, которая оценивается сегодня в сумму около \$3,5 млрд. Для сравнения: строительство «с нуля» одного атомного энергоблока в мире стоит минимум \$7 млрд.

<https://www.unian.net/economics/energetics/10651023-proekt-energomosta-ukraina-es-kotoryy-odobryayut-v-evrope-i-ssha-tormozit-ukrenergo-energoatom.html>

ExPro, Энергореформа, БизнесЦензор, 15.08.2019

Герус звернувся до уряду з проханням зупинити проект «Енергоміст «Україна-ЄС»

Представник президента в Кабінеті міністрів України **Андрій Герус** звернувся до прем'єр-міністра Володимира Гройсмана з проханням зупинити реалізацію проекту «Енергоміст «Україна-ЄС», оскільки він передбачає відключення від енергосистеми другого енергоблоку Хмельницької АЕС та відповідної втрати обсягу порівняно недорогої атомної генерації в структурі загального енергобалансу. Таку заяву Герус озвучив під час засідання уряду.

«На минулому тижні міністр енергетики підписав наказ, згідно якого один атомний блок Хмельницької АЕС виводиться з української енергосистеми і по суті передається в польську енергосистему. Ми тоді взагалі залишимося з дорогою вугільною і «зеленою» генерацією, тому в мене прохання також цей процес зупинити. Зараз категорично не можна такого робити», - сказав він.

У відповідь на прохання Геруса, міністр енергетики та вугільної промисловості **Ігор Насалик** заявив, він нещодавно лише повернувся із відпустки і на минулому тижні не підписував загаданого наказу, а **проект «Енергоміст**

«Україна-ЄС» може бути реалізований через 1,5-2 роки і він направлений на інтеграцію України в енергосистему континентальної Європи.

<https://expro.com.ua/novini/gerus-zvernuvsya-do-uryadu-z-prohannyam-zupiniti-proekt-energost-ukrana-s>

112.ua, Mind, 20.08.2019

Енергомост "Україна-ЕС" дасть можливість модернізувати обладнання АЕС і збільшити виробництво електроенергії

Реалізація проекту енергомоста "Україна - ЕС", який передбачає розширення Бурштинського енергоострова шляхом включення в нього енергоблока №2 Хмельницької АЕС, підстанції 750/330 кВ "Западноукраїнська" і міждержавної електричної мережі Хмельницька АЕС – Жешув (Польща), дозволить провести модернізацію АЕС, в тому числі замінив застаріле обладнання, на що Нацкомісія по регулюванню в сферах енергетики і комунальних послуг (НКРЭКУ) багато років не передбачає складовою в тарифі госкомпанії "Енергоатом" (виробляє 50% електроенергії в Україні), говориться в повідомленні прес-служби "Енергоатома" в відповідь на запит 112.ua.

"Номинальна потужність за рахунок модернізації буде підвищена таким чином, що додаткові обсяги електроенергії повністю компенсують експорт з одного атомного блоку (проект передбачає від'єднання від об'єднаної енергетичної системи одного з блоків Хмельницької АЕС)", - підкреслили в прес-службі "Енергоатома", додавши, що реалізація проекту дозволить також отримати необхідні інвестиції в будівництво двох атомних енергоблоків-мільйонників, які будуть побудовані "в короткі терміни і за рекордно низькою ціною (до 5 млрд євро/блок) тоді як з міжнародної практики відомо, що будівництво таких блоків обходиться не менше 7 млрд євро/блок". Інвестиції для модернізації мереж отриматиме і "Укренерго", що частково компенсує інвестиції госкомпанії, необхідні для повної синхронізації, підкреслили в прес-службі "Енергоатома".

Модернізацію енергетичних активів і будівництво енергоблоків будуть фінансувати інвестори, які є партнерами проекту енергомоста "Україна - ЕС" на основі державно-приватного партнерства.

<https://112.ua/ekonomika/energost-ukraina-es-dast-vozmozhnost-modernizirovat-oborudovanie-aes-i-uvlichit-proizvodstvo-elektroenergii-energoatom-504294.html>

Delo.ua, Укринформ, БізнесЦензор, 15.08.2019

Україна "передала" Польщі один з блоків Хмельницької АЕС — Герус

Міністерство енергетики видало наказ, яким один з енергоблоків Хмельницької атомної електростанції фактично виводиться з енергосистеми України і почне працювати виключно на експорт в Польщу. Об цьому заявив представник президента в Кабінеті міністрів **Андрей Герус** в Facebook.

За його словами, передача енергоблоку в енергосистему Польщі відбувається під виглядом реалізації проекту "Енергетичний міст", метою якого

интегрировать энергосистемы Украины и ЕС. "Это никакая не евроинтеграция, это работа линии только в одну сторону — в Польшу. На сегодня у нас уже стремительно выросла цена, сегодня уже возникает дефицит электроэнергии — на рынке на сутки вперед такой дефицит составляет 5-30%, на внутрисуточном рынке вообще нет предложения электроэнергии. Украина все больше импортирует электроэнергию из Словакии и Беларуси", — сообщил Герус.

Он добавил, что в случае вывода энергоблока Хмельницкой АЭС из энергосистемы Украины цена на электричество для украинских потребителей может возрасти.

Указано, что вопрос о "передаче" энергоблока Хмельницкой АЭС Герус поднимал в ходе заседания правительства 14 августа. Тогда в ответ на заявление Геруса министр энергетики Игорь Насалик ответил, что никакой передачи энергоблока Польше не происходит, и никакого приказа он не подписывал, поскольку был в отпуске.

"Подводя итог, этого "Энергетического моста" не будет. Если какой-то бизнес хочет продавать электроэнергию в Европу, то не стоит паразитировать на государственных объектах, а следует сначала построить новый объект генерации, а потом из него экспортировать электроэнергию — именно в такой последовательности", — подчеркнул Герус.

<https://delo.ua/business/ukraina-peredala-polshe-odin-iz-blokov-hmelni-356822/>

♦ Додаткові цікаві новини і цифри

Terminal, БизнесЦензор, Fin.Org.UA, EIR Center, 21.08.2019

Суд повернув Укренерго українську ділянку міждержавної високовольтної лінії 750 кВ Південно-Українська АЕС – Ісакча

Господарський суд Одеської області повернув Укренерго українську ділянку міждержавної високовольтної повітряної лінії 750 кВ Південно-Українська АЕС – Ісакча (226 км ЛЕП), повідомляється на сайті Укренерго.

Повернення лінії дозволить Укренерго розпочати роботи за проектом спільного інтересу з Енергетичним співтовариством ЄС (англ. Project of mutual interest — PMI) по будівництву підстанції 750/400 кВ «Приморська» з міждержавною ПЛ 400 кВ Приморська – Ісакча. Він дозволить збільшити потужність інтерконектора з Румунією до 1000-1200 МВт, підвищить надійність електропостачання півдня України та Молдови та зніме обмеження видачі потужності генерації з ВДЕ в цьому регіоні.

Доцільність відновлення ЛЕП 750 кВ Південно-Українська АЕС – Ісакча з переведенням її на клас напруги 400 кВ (напруга 750 кВ є нетиповою для мереж ENTSO-E) була підтверджена у ході досліджень процесів інтеграції електромереж та ринків електроенергії країн причорноморського регіону, що здійснювалось за підтримки Енергетичної асоціації США (USEA). Проект підтримує румунський системний оператор Transelectrica.

Орієнтовна вартість будівництва – 226 млн євро за фінансування міжнародних фінансових організацій. Очікуване завершення реалізації проекту – 2026 рік.
<http://oilreview.kiev.ua/2019/08/21/sud-povernuv-ukrenergo-ukra%D1%97nsku-dilyanku-mizhderzhavno%D1%97-visokovoltno%D1%97-lini%D1%97-750-kv-pivdenno-ukra%D1%97nska-aes-isakcha/>

Урядовий портал, 16.08.2019

Міненерговугілля працює над створенням Галузевого центру з кібербезпеки

У Міненерговугілля під головуванням державного секретаря **Максима Немчинова** проведено зустріч з представниками Посольства Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії в Україні. Сторони обговорили низку питань розбудови системи кібербезпеки енергетичного сектору України.

Максим Немчинов відзначив, що в умовах діджиталізації сучасного світу питання кібербезпеки виходять на перший план.

«Лише об'єднавши зусилля, ми зможемо створити безпечні умови розвитку економіки і суспільства в сучасному цифровому світі», - переконаний Немчинов.

Також державний секретар повідомив, що Міненерговугілля опрацьовує питання створення Галузевого центру кібербезпеки енергетичних об'єктів як сегменту національної системи кібербезпеки для забезпечення кібербезпеки галузі, протидії кіберзагрозам на виконання Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про загрози кібербезпеці держави та невідкладні заходи з їх нейтралізації».

Головним завданням центру буде моніторинг стану кібербезпеки галузі, своєчасне інформування про кіберзагрози та агрегація і обмін інформацією про кіберінциденти із національними центрами кібербезпеки Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації та Служби безпеки України.

Наступним кроком планується створення Проектного офісу з кібербезпеки, що допоможе Міністерству реалізовувати усі ці завдання, у тому числі підтримає технічно потенційні проекти у сфері кібербезпеки – такі як створення Галузевого центру кібербезпеки, аудит енергетичної галузі, та допоможе у формуванні відповідної нормативної бази.

<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/minenergougillya-pracyuye-nad-stvorenniam-galuzevogo-centru-z-kiberbezpeki>

УНІАН, Реаліст, 13.08.2019

Atlantic Council: У Трампа є 10 причин приїхати в Україну

Барак Обама ніколи не бував в Україні з президентським візитом. І він єдиний президент США, який не зробив це за роки української незалежності. Дональд Трамп повинен побувати в Києві, який провів масштабне перетворення країни на краще. До того ж існує 10 причин, чому президент США повинен побувати з візитом в Україні.

Про це в статті для Atlantic Council пише президент Американської торговельної палати в Україні **Андрій Гундер**.

Перша причина, на його думку, — це те, що в нашій країні існують великі можливості для американського бізнесу. Компанії зі США за підтримки Американської торговельної палати працюють тут з 1992 року.

Сотні їхніх представників можуть розповісти про свої успішні історії...

Друга причина – у США є інтереси в українському енергетичному секторі. Американські компанії лише починають розуміти високий потенціал доходної енергетичної промисловості в Україні. Пенсильванська компанія Westinghouse вже постачає країні майже половину ядерного палива, яке їй потрібно. І це важливо для Києва, адже 55% української електроенергії генерується на АЕС. General Electric збирається поставити вітрові турбіни для українського сектору відновлюваної енергетики, яка зараз на підйомі. Україна успішно позбулася російського газу. Якщо США почнуть постачати їй свій зріджений газ, це ще більше допоможе країні закріпити енергетичну незалежність від Росії.

Третя причина – розвіяти фальшиві «новини» про Україну, в якій проблеми з іміджем. Країна не справляється із завданням розповісти свою історію. Тому за неї часто говорять інші, спотворюючи правду...

Четверта причина – це виборці українського походження. А їх в США приблизно мільйон. Українська діаспора історично стала більш лояльною до Республіканської партії. Але вона також стежить за тим, як адміністрація підтримує їхню Батьківщину. Тож візит Трампа в Україну буде позитивно сприйнятий українською діаспорою. Також низка впливових американських євреїв теж пов'язані з Україною.

П'ята причина – Будапештський меморандум. 25 років тому Україна була третьою у світі ядерною супердержавою. Вона успадкувала від СРСР арсенал, більший ніж у Китаю, Великої Британії й Франції разом. Але в 1996 році Київ

добровільно відмовився від своєї ядерної зброї й приєднався до Угоди про ядерне нерозповсюдження в обмін на гарантії безпеки з боку Лондона, Вашингтона і Москви, виражені у формі Будапештського меморандуму. Зважаючи на те, що Україна вже п'ять років страждає від російської агресії, США повинні переглянути ці гарантії й вступити в гру...

Шоста причина – шанс добитися миру для України. Російська війна вже відібрала 13 тисяч життів українців за останні п'ять років.

Сьома причина полягає в тому, що новий президент України Володимир Зеленський повинен добре поладнати з Дональдом Трампом.

Восьма причина в необхідності підтримати молодих українських парламентарів і урядовців. Новообраний парламент України складається з молодих і недосвідчених людей. Новому спікеру, вірогідно, буде лише 35 років. Стільки ж і головному претенденту на крісло прем'єра. Візит Трампа в Україну може надихнути й стимулювати їх провести необхідні реформи.

Дев'ята причина – Україні потрібна допомога у викоріненні олігархічного контролю над економікою.

І остання причина для Трампа приїхати в Україну полягає в тому, що Барак Обама цього так і не зробив.

<https://www.unian.net/world/10649946-atlantic-council-u-trampa-est-10-prichin-priehat-v-ukrainu.html>

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 21.08.2019

Про підсумки виконання Попереднього договору про співробітництво між ННЦРМ Національної академії медичних наук України та ЧАНДУ

Дмитрій Базика, генеральний директор ННЦРМ, академік-секретар НАМН України;

Анатолій Матвієнко, народний депутат України, член Правління ЧАНДУ;

Віктор Сушко, перший заступник генерального директора ННЦРМ, д. м. н., професор, відповідальний щодо співробітництва з ЧАНДУ;

Володимир Слободенюк, співголова ЧАНДУ, народний депутат України першого скликання;

Олександр Осиховський, виконавчий директор ЧАНДУ

Попередній договір було укладено 27 квітня 2017 року між Державною установою «Національний науковий центр радіаційної медицини» (далі — ННЦРМ) Національної академії медичних наук України (НАМН України) та Чорнобильською асоціацією народних депутатів України (ЧАНДУ). Асоціація ініціювала підписання цієї угоди відповідно до результатів виїзного засідання Правління ЧАНДУ, проведеного на базі ННЦРМ 10 квітня 2017 року, і вивчення стану справ у клініці, про що було підготовлено і розміщено звіт у парламентській газеті «Голос України» 25 квітня 2017 року, а також 16 травня 2017 року.

Метою Попереднього договору, укладеного терміном на рік, а фактично з обоїпільної згоди сторін чинного до підписання постійного договору, було створення системи ефективної підтримки національного науково-медичного центру з надання висококваліфікованої медичної допомоги постраждалим унаслідок аварії на ЧАЕС шляхом використання можливостей Всеукраїнської

парламентської організації, якою фактично за Статутом є ЧАНДУ, зокрема через удосконалення законодавчого поля, підвищення фінансового та матеріального забезпечення ННЦРМ з держбюджету України, позабюджетних джерел, організації депутатського та громадського контролю за виконанням рішень щодо медичного забезпечення учасників ліквідації аварії та потерпілих внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

Упродовж дії вказаного договору на чотирьох круглих столах, проведених ЧАНДУ у Верховній Раді України за участю діючих народних депутатів України та парламентаріїв минулих скликань Верховної Ради України, керівників чорнобильських громадських і благодійних організацій, представників міністерств та відомств України, регіональних держадміністрацій розглядалися різні питання, пов'язані з діяльністю ННЦРМ...

Наразі потребує подальшого продовження і робота з боку зацікавлених сторін щодо підготовки та прийняття законопроектів з питань удосконалення радіаційного захисту населення і довкілля.

СПИСОК інформаційних матеріалів, надрукованих у парламентській газеті «Голос України», які стосуються розв'язання чорнобильських медичних проблем

1. «Як забезпечити лікування чорнобильців на застарілому обладнанні та під час обвалу фінансування» — № 75 за 25.04.2017 р.;

2. «На пам'ятному чорнобильському круглому столі намічали перспективи» — № 86 за 16.05.2017 р.;

3. «Розробки наших учених-медиків спрямовані на ефективну боротьбу з раком у постраждалих унаслідок аварії на ЧАЕС» — № 209 за 10.11.2017 р.;

4. «Вони ризикували своїм здоров'ям та життям, тому мають бути захищені» — № 236 за 16.12.2017 р.;

5. «Ліквідатори вимагають від держави конкретних дій» — № 77 за 25.04.2018 р.;

6. «Резолюція Пам'ятного круглого столу на тему: «Проблеми соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» м. Київ, 24 квітня 2018 року» — № 87 за 15.05.2018 р.;

7. «Втрата здоров'я та якості життя постраждалих унаслідок Чорнобильської катастрофи. Ризики не подолані» (стаття доктора медичних наук В. О. Сушка) — № 8 за 15.01.2019 р.;

8. «У чорнобильців з'явилася надія на розв'язання їхніх застарілих проблем» — № 53 за 19.03.2019 р.;

9. «Резолюція спільного робочого засідання Правління Чорнобильської асоціації народних депутатів України та Президії Національної академії медичних наук України на тему: «Основні напрями надання медичної допомоги постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи у віддаленому поставарійному періоді» — № 55 за 21.03.2019 р.;

10. «Переможцю виборів Президента України 2019 року Зеленському В. О.» — № 86 за 08.05.2019 р.;

11. «Новий імпульс розвитку міжпарламентських зв'язків Україна—Японія» — № 126 за 09.07.2019 р.

Валерій Крохмаль, завідувач Секретаріату ЧАНДУ

<http://www.golos.com.ua/article/320707>

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 20.08.2019

Роль науки в державотворенні

**Богдан Андрушків, завідувач кафедри,
професор Тернопільського національного технічного університету
імені Івана Пулюя, президент Академії соціального управління**

Якщо мовчить наука й освіта, то в сутінках невігластва, бездіяльності засинає суспільство, а в мороці ночі розквітає корупція, підкуп, підступництво, зрада. Наука, її інструментарій у будь-якій галузі, як гербіцид на родючому полі, підсилює дію позитивних компонентів, пригнічуючи та вбиваючи бур'яни.

Усі знають, що лише науково обґрунтовані напрями суспільного розвитку можуть дати позитивні підсумки.

На загальних зборах Академії економічних наук України, Національної академії вищої освіти, Академії соціального управління неодноразово звучали пропозиції про створення всеукраїнської асамблеї (координаційної ради) громадських академічних формувань, покликання якої — брати участь у державотворчих процесах як конкретної наукової сили. Гаслом цієї асамблеї могли б стати слова на кшталт: «У науці, освіті та інтелекті народу його перспектива, сила, успішність і безпека!» Можна інші.

У нинішні нелегкі для України часи саме науковці, освітяни мають виховати освічене, морально й духовно свідоме, відповідальне за себе й рідну державу, майбутнє та конкурентоспроможну економіку покоління.

Тема створення всеукраїнської асамблеї (координаційної ради) громадських академічних формувань, розвитку стратегії ефективного суспільства безкінечна, тож про неї потрібно говорити. Новий Президент, нова влада, нові депутати повинні знати відповіді на нові запитання й виклики, які перед ними обов'язково ставитиме наука. Її участь у суспільному житті впливатиме на зміцнення державних устоїв, ефективність економіки за умови, що Президент та народні депутати, Кабінет Міністрів сприятимуть розвитку освіти й науки.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/rol-nauki-v-derzhavo-tvorenni/>

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 21.08.2019

Штраф за куріння може зрости до 100 євро

З 1 січня 2020 року в Латвії може різко підвищитися розмір штрафу за куріння в неналежних місцях — з 15 до 100 євро. З такою ініціативою виступило Міністерство охорони здоров'я, інформує агентство Delfi. Крім того, Міністерство охорони здоров'я ще вимагає заборонити пропонувати безплатний алкоголь у гральних залах і казино, бо «дослідження з'ясувало: що частіше й у більших дозах людина вживає алкоголь, то частіше грає в азартні ігри», повідомляє агентство.

<http://www.golos.com.ua/article/320743>

Підготовлено ГО «Науково-технічна
спілка енергетиків та електротехніків
України»

Віцепрезидент,
Голова Виконкому НТСЕУ

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>